

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57. Naročnina znaša: Za celo leto K 24.— za pol leta 12.— za tri mesece 6.— za nedeljsko izdajo za celo leto 520 za pol leta 260

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„V edinosti je moč!“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti črne kotone Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vinarjev Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasni denarniki za vodov mm po 20 vinarjev Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti“. Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno la upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Cesarjeva bolezen.

Cesarjevo zdravstveno stanje neizpremenjeno.

DUNAJ 24. (Izv.) Pričakovano znatno zboljšanje cesarjevega zdravstvenega stanja žalibog danes še ni nastopilo. Danes je imel cesar najslabšo noč vsega časa svoje bolezni. Od polnoči dalje cesar ni zatisnil očesa. Mučil ga je hud kašelj in bolnik se je tudi težko odkašljeval. Cesar je ostal tudi nekoliko dalje časa v postelji, kakor navadno, a je vendar po nasvetu dr. Kerzla vstal še pred peto uro zjutraj ter se potem posvetil svojim dnevnim opravilom.

Dopoldne je bil cesar zaradi slabe noči precej izmučen in ravno tako tudi precej nervozen. Tekom dopoldneva ga je posečila njegova hči, nadvojvodinja Marija Valerija, nato pa je sprejel cesar najvišjega dvornega maršala in pa ravnatelja kabinete pisarne, ki sta mu poročala o tekočih stvareh.

Dopoldne je preiskal cesarja njegov telesni zdravnik dr. Kerzl in izdal poročilo, v katerem je konstatiral, da je bil nočni mir cesarjev moten vsled trajnega kašlja, v ostalem pa da ni zaznamenovati nikake izpremembe v njegovem zdravstvenem stanju.

Opoldne je cesar obedoval s precejšnjim tekom in popoldne mu je znatno odleglo. Cesar se je nekaj časa izprehajal v veliki schönbrunski galeriji, a to seveda ob zaprtih oknih, ker se je vreme na Dunaju poslabšalo in ni bilo mogoče izpostaviti cesarja neposrednemu vplivu sončnih žarkov.

V zdravniških krogih se zatrjuje, da cesarjeva bolezen ni neposredno nevarna in to posebno zato ne, ker je pljučni katar popolnoma prešel in naslednje cesarja je še bronhijalni katar. Vendar pa pristavljajo zdravniki, da se bo dal bronhijalni katar jako težko pregnati in je nevarnost, da postane katar kroničen. Kronični bronhijalni katar pa je zlasti pri starejših ljudeh, posebno z ozirom na srce, jako neprijetna stvar. Zdravniki bodo morali torej tej strani cesarjeve bolezni posvečati vso svojo pažnjo.

Govori se, da bi zdravniki radi videli, da bi cesar izpremenil zrak, toda da sedanje razmere kaj takega še ne dopuščajo.

Zdravstveno stanje neizpremenjeno. DUNAJ 24. (Kor.) O zdravstvenem stanju cesarja poroča »Korr. Wilhelm« sledeče: Ponoči je motil cesarja neprestani kašelj, sicer pa ni opaziti v splošnem nobene izpremembe. Tek, moči in splošno počutje zadovoljivo.

DUNAJ 24. (Izv.) Upanje, ki so ga gojili zdravniki, da bo pripomogel cesarju kra-

log pomanjkljiv. Grški predlog obstoja v tem, da se dovoli turškim konzulom in specialnim komisarjem na otokih pravica, da nadzorujejo uvoz in da gledajo na to, da se otoki ne utrdijo. Turčija vztraja na svojem prvotnem stališču, da bi se zamjenjala otoka Chios in Mytilene s otokom Dodekanes, za kar bi dobila Grška kot kompenzacijsko posebno trgovinske ugodnosti.

Pogajanja v stvari orijentalnih železnih izpodletela. PARIZ 24. (Izv.) »Temps« javlja, da je stvar orijentalnih železnih tik pred negativnim zaključkom. Pogajanja med Avstrijo in Srbijo se najbrž razbijejo. Srbija vztraja na odkupu železnice. V Belgradu je že dospel ravnatelj orijentalne železniške družbe, ki se pogaja s srbsko vlado o ceni, za katero bi družba prepustila izkoriščanje svojih železnih srbski vladi.

Na dunajski borzi. DUNAJ 24. (Izv.) Današnja borza je bila vsled dopoldanskega oficijelnega sporočila o cesarjevem zdravstvenem stanju zelo rezervirana, in kupčija, ki je bila že večer silno zaspana, se nikakor ni mogla razviti. Posamezni spekulacijski papirji so precej izgubili v kurzh.

DUNAJ 24. (Kor.) Dunajski listi pišejo: V večerajšnji seji dunajskega borznega društva, ki je bila zelo številno obiskana, je izjavil predsednik Brecher med splošnim in živahnim odobravanjem navzočih, da prisrčno pozdravlja zadnje vesti o stanju cesarja, ki so ugodne. V imenu društva in v imenu vseh dunajskih borz je izrazil govornik prisrčno željo, da bi cesar v kratkem popolnoma ozdravel in ostal še dolgo let čil in čvrst v blagor in dobrobit svojih narodov.

Večernje oficijelno sporočilo. Zvečer se je vršil zdravniški konzilij in je bilo nato izdano sledeče oficijelno sporočilo: V objektivnem stanju cesarjevem ni opaziti nikake bistvene izpremembe. Telesne moči, srce, tek je vse popolnoma zadovoljivo. Tudi danes se je cesar eno uro izprehajal v pokriti galeriji na solncu. — Podpisana: dr. Kerzl in prof. dr. Ortner.

Iz dvornih krogov. DUNAJ 24. (Izv.) Iz dvornih krogov so prišla danes zvečer precej optimistična poročila o cesarjevem zdravstvenem stanju. Iz neposredne okolice cesarjeve se namreč poroča, da je v nasprotju z raznimi vestmi treba vedno poudarjati, da se dosedaj ni pojavil noben znak, iz katerega bi se dalo sklepati, da se je poslabšalo zdravstveno stanje sivolasega vladarja. Cesar je bil ves dan brez mrzlice, srce mu deluje brezhibno, tek je izvrsten, telesne moči so jako zadovoljive. Sploh se cesar subjektivno počuti jako dobro. Kar se tiče kašlja, ki je nadlegoval cesarja preteklo noč, ni ta pojav popolnoma nič vznemirljiv, ker je kašelj le najna posledica potrebne razredčevanja bronhijalnega sleza, in ta proces se vrši precej hitro. V ožji okolici cesarjevi upajo trdno, da cesar v kratkem ozdravi popolnoma.

zopet s panslavističnimi krogi in z ruskimi zvezami in je prebral v dokaz svojih trditvej proti poslancu Vajdi neko vizitko, katero je dobil odvetniški kandidat Duliskovich od dr. Romana Gerovskega v Petrogradu in ki ima sledečo vsebino: »Dr. R. Gerovski priporoča odvetniškega kandidata Duliskovicha kot pridnega in popolnoma zanesljivega ogrskega Rusa. Poslanec Vajda je odgovoril, da imajo napadi ministrskega predsednika slabo podlago in da zelo obžaljuje, če vzdrži predsednik svoje večerajšnje napade proti njemu. Nato je prešla zbornica na dnevni red. Vršile so se volitve v delegacijo kakor se je pričelo posvetovanje glede budžeta notranjega ministrstva, ki je izpolnilo tudi popoldansko sejo.

Ogrska opozicija odide v Petrograd. BUDIMPEŠTA 24. (Izv.) Grof Karolyi se je vrnil iz Amerike in izjavlja da vztraja pri svoji nameri, da obišče svojo sestro v Petrogradu.

Nova vohunska (?) afera. PRAGA 24. (Izv.) V Prerovu je dve 15. t. m. fotografiral neki češki tehnik tamošnjih novi kolodvor. Kljub temu, da je izjavil, da fotografira kolodvor za nekega svojega prijatelja, tudi tehnik, zaradi stavbnih posebnosti zgradbe, so ga aretirali, danes pa tudi onega njegovega prijatelja v Pragi. Oba sta osumljena špijinstva.

Srbsko posojilo. BELGRAD 24. (Izv.) »Pravda« javlja, da bodo pogajanja za najetje novega srbskega posojila 420 milijonov frankov skoraj končana. Posojilo se uporabi za železniške zgradbe in oboroženje armade.

Četaško gibanje v Macedoniji. BELGRAD 24. (Izv.) Ob srbsko-bolgarski in grško-bolgarski meji se pojavlja živahno vsaško gibanje. Po vesteh iz Štipa, je v okolici Menlika zbranih 15.000 bolgarskih četašev. Srbija je že pred daljšim časom opeli svoje obmejne čete in je storila sedaj tudi Grška.

Turčija je zavrnila grški predlog glede Egejskih otokov.

CARIGRAD 24. (Kor.) V dobro informiranih diplomatskih krogih se govori, da je porta zavrnila grški predlog glede ureditve vprašanja otokov, češ da je pred-

Doumergueja z velikim križcem reda Viktoria.

CALAIS 24. (Kor.) Angleška kraljeva dvojica je dospela ob 3 popoldne iz Pariza in se vkrcala ob 3.45 na kraljevo jahto.

Ukradena torpedna čolna.

PARIZ 24. (Kor.) V francoskih krogih vzbuja veliko pozornost dejstvo, da sta izgubila brez sledi dva torpedna čolna, ki sta odplula te dni iz Toulona in sta peljala na morje tarče. V Parizu se je razširila vest, da sta čolna ukradena. Mornariško ministrstvo je izjavilo, da ni d bilo o tem od toulonskega pomorskega prefekta še nobenega poročila.

Grški milijonar in olimpijske igre v Berlinu.

PARIZ 24. (Kor.) Grški milijonar Basil Zacharov, ki živi že dalje časa v Parizu, je podaril francoskemu športnemu klubu 500.000 frankov z namenom, da bo francoska kolikor mogoče častno zastopana pri olimpijskih igrah, ki se bodo vršile l. 1916. v Berlinu in da se nudi francoskim atletom kolikor mogoče prilike, da se dobro izurijo za svoj nastop v Berlinu.

Obsojen škof.

LUKSENBURG 24. (Kor.) Na zadnjem katoliškem shodu v Metzju je napadel škof Koppes poslance levice. Ti so ga tožili zaradi razžaljenja časti in škof je bil obsojen na 200 frankov globe in mora plačati vsakemu tožniku, katerih je 21, po 200 frankov odškodnine. Škof Koppes se je proti razsodbi pritožil.

Ponesrečena aviatika.

DUNAJ 24. (Kor.) Aviatik Pitschmann, ki se je udeležil Schichtovega tekmovalnega poleta, se je dvignil danes zjutraj v spremstvu svojega brata pri Aspernu, da preleti prvo etapo. Pri Zwettlu je zašel aviatik v huđe vetrove. Aparat je padel iz precejšnje višine in se je razbil. Brata sta teško poškodovana, pilot Pitschmann je v smrtni nevarnosti.

DUNAJ 24. (Kor.) Aviatik Pitsehman je umrl.

TURIN 24. (Kor.) Na letalnem polju je padel danes aviatik poročnik Napoli z 1 pasazirjem iz precejšnje višine. Oba ponesrečena sta obšla na mestu mrtva.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko

Mehikanci vstati proti Amerikancem.

LONDON 24. (Izv.) Stališče, katero je raz general Caranza, vodja vstašev in reformnega gibanja v Mehiki napram Amerikancem je vse ameriške kroge silno ne-ljubo iznenadilo in je povzročilo celo napade na senat. Caranza je užival pri Amerikancih velike simpatije in je bil ameriškim odličnim krogom kot tak zelo priljubljen. Njemu na ljubo je razveljavil predsednik Wilson na prigovarjanje merodajnih krogov prepoved voza ameriškega orožja v Mehiko. — Če ostane general Caranza v svojem novem stališču, potem bodo vstaji obrnili orožje, katero so dobili od ameriških držav, da uničijo Huerto, proti ameriškim državam.

NEW YORK 24. (Izv.) Načelnik vstašev Zapata se je podrgel Huerti. Žokejski klub in skoro vsa aristokracija je dala na razpolago mehikanski vladi vse svoje avtomobile in druga vozila. V več krajih so napadli Mehikanci ameriške državljane in jih pregnali iz njihovih bivališč.

Mehikanske sovražnosti.

WASHINGTON 24. (Kor.) Konzul Carotheas por ča iz Chihuahua, da je ostalo v tamošnji okolici večje število Amerikancev in sicer zaradi tega, ker imajo tam večja posestva in so močno udeleženi pri trgovini in obrti. — Kljub temu, da so popolnoma mirni, so začeli Mehikanci rovat proti njim in jih neprestano ogrožajo. Nevarnost je vsak dan večja, sovražnosti se vedno bolj ostre n ti ljudje so v veliki nevarnosti. Sploh so postali Mehikanci tako vojaki kakor civilisti zelo nasilni. Oddelek mehikanskih vojakov, med katerimi je bilo tudi vedomačinov je prišel v naselbino ob mehikanski meji Pietros Negros. Mehikanci so poškodovali vse lokomotive tamošnje železniške delavnice porušili so e del železniškega nasipa in odnesli vse aparate iz brzojavnega urada. Hoteli so razstreliti tudi obmejni železniški most čez Rio Grande. Tudi pravčasno je prišla močna ameriška obmejna straža, ki je pregnala napadalce. Most čez Rio Grande in bližnjo obmejno progo straži sedaj močan vojaški oddelek, ki obstoja iz infanterije, kavalarije in artilerije.

S. DIEGO 24. (Kor.) Ameriški konzul v Ensenadi poroča, da so napadle mehikanske čete in poulična druhal ameriške državljane. Amerikancem je prišel v pravem času na pomoč obrčni parnik „Cheyenne“ iz S. Diega.

Blokada Veracruza.

NEW YORK 24. (Kor.) Amerikanci se boje, da bodo napadli Mehikanci ponoči Veracruz, katerega hočejo baje na vsak način zopet osvojiti. Zaradi tega so utrdili vse bližnje griče s topovi in z močnimi oddelki infanterije, tako, da je mesto Veracruz od vseh strani močno in popolnoma varno blokirano in so Amerikanci pripravljani na vsak napad.

K zavzetju Veracruza.

NEW YORK 24. (Kor.) Ob času izkrcanja ameriških vojakov pred Veracruzom je bilo v mestu samo 600 mehikanskih vojakov. Pridružili pa so se vojakom takoj vsi moški prebivalci, ki so imeli orožje in so se udeležili obrambe. Zabarikadirali so utrjene in za obrambo pripravne hiše in spravili skupaj veliko municije. Po ljutem boju z Amerikanci so se tudi z vojaštvom vred umaknili iz mesta. — Glede napada na Veracruz se je pritožila mehikanska vlada v Washingtonu zaradi kršenja pogodbe iz l. 1848. o varstvu žensk in otrok.

GALVESTON 24. (Kor.) Tu so se vkrcali 4 p. špolti, 1 baterija in 6 konjeniški polk, skupaj približno 5000 mož in se odpeljejo v Ver-cruz, da ojačijo tamošnjo ameriško posadko. Oddelku poveljuje znani general Fonst n, ki se je poseben odlikoval na Filipinih. S temi vred bo v Veracruz in okolici okroglo 10.000 Amerikancev.

Krvavi boji v Veracruz.

NEW YORK 24. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo o zelo krvavem boju, ki se je razvil v Veracruz za neki hotel, v katerem se je zateklo več ameriških žensk. Bil je to hotel »Deligencias«. Večeraj zjutraj so namreč Mehikanci zasedli hotel in so iz oken streljali na ameriško vojaštvo. Bilo je nekako osem ura zjutraj, ko so mornarji z ameriške oklopnice Utah s puškinih kopiti razbili vrata in vdrli v hotel, kjer se je vnel ljut boj z Mehikanci skoraj od sobe do sobe. Šest Mehikancev je bilo mrtvih, ameriških mornarjev pa večje število ranjenih. Amerikanske ženske, ki so itak že tekom noči obvezovale mehikanske ranjence, so potem, ko so Amerikanci zavzeli hotel, obvezale vse ranjence, amerikanske in mehikanske. Poslopje je močno poškodovano po streljih. Kakor se poroča, je prevzel admiral Badger poveljništvo nad vojno mornarico pred Veracruzom, admiral Fletcher pa poveljuje na kopnem.

Duhovščina proti Amerikancem.

Amerikanci so aretirali patra Blanka in še nekaj drugih duhovnikov stolne cerkve v Veracruz ter njihovih služabništvo, češ da so s cerkvenega stolpa streljali na ameriško vojaštvo in potem, po zavzetju mesta po Amerikancih, skrili orožje. Po streljih s stolpa je bilo zadetih več ameriških vojakov. Poveljnik ameri-

ške oklopnice Lawrence je splezal na stolp in je konstatiral, da se je streljalo s stolpa. Vojaštvo je potem preiskalo župnišče in našlo mnogo skrite municije. Pater Blanko, ki je bil prej zaslišan, je izjavil kar najodločneje, da v župnišču ni nikakega orožja. Patra so obdržali v zaporu.

Danes (23.) je že kmalu dopoldne zavladal popoln mir in amerikanske patrolje krožijo popolnoma nemoteno po mestu. Zastopniki mestne uprave so vsi pobegnili. V mestu ni videti nobene mehikanske zastave.

Z združenimi močmi proti Amerikancem.

MILAN 24. (Izv.) »Corriere della Sera« priobčuje brzojavno poročilo svojega specialnega vojnega poročevalca Barzinija iz mesta Mehike, datirano z 23. t. m., ki pravi, da je navdušenje in ogorčenje Mehikancev vzklopelo kar naenkrat. Komaj so časopisi priobčili Huertov proglas na narod, se je Mehika popolnoma izpremenila. Vsakdanje delo se je naenkrat ustavilo, ljudstvo se je zgrnilo na ulice in povsod so zavihrale zastave. Trgovine so zaprli. Po ulicah so se pričele demonstracije proti ameriški invaziji.

Mehikanska vlada je poslala inozemskim zastopnikom formalen protest zaradi kršitve ameriško-mehikanske pogodbe iz leta 1848 s strani Amerikancev, v kateri ste se zavezali obe državi, da v slučaju vojne poskrbite za varnost žensk, otrok in onih, ki se ne udeležujejo vojne. Zastopniki trgovinskih bank so se predstavili vojnemu ministru in ponudili svojo pomoč. Člani jockeyškega kluba in vsa aristokracija se je dala na razpolago vladi in ponudila svoje avtomobile za vojno službo. Od vseh strani prihajajo prostovoljci v celih gručah z zastavami na čelu in se vpisujejo v armado. V vojnem ministrstvu se delajo priprave z največjo vnemo.

Prispela je vest, da se je odlični revolucionarski voditelj Zapata, ki je ustanovil lastno državo v Morelonu, pridružil guvernerju v Quernavahi, da skupno žnjim udari na Amerikance, in je zahteval vlado za prevoz svojih ljudi proti Veracruzu, hoteč popraviti tako, kar je zagrešil s svojo vstajo, ki je trajala tri leta in ki je opustošila cele pokrajine. Vodja sedanjega vstanka proti Huerti, general Caranza, je izdal proglas, v katerem naznaja, da se pridružuje odporu mehikanske vlade proti invaziji tujcev. Kakor se zdi, je bilo danes v Torreonu sklenjeno premirje, in se najbrž v kratkem združijo dosedanj smrtni sovražniki v skupen boj proti Amerikancem.

Ce te vesti odgovarjajo resnici in če se revolucionarji priključijo boju proti Amerikancem, potem bo mehikanski odpor res velik. Gotovo pa bo potem vojna strahovita, besna, krvava.

V poznejši brzojavki javlja Barzini, da je navdušenje v Mehiki trajalo skoraj vso noč in se je začelo izpreminjati v divjost. Čuli so se burni kliči: »Smrt Amerikancem«. Drugi pa so vzklikali: »Umrimo, toda tudi ubijajmo!«

Snoči (22.) so odšli proti Veracruz prvo vlak s prostovolci brez uniform, le s kordami na klokuhiti. Danes zjutraj so se demonstracije ponovile. Mesto je v zastavah. Množica je razbila več ameriških napisov. Parlament je soglasno sklenil zahvalo Huerti za obrambo narodne časti in mu izrekel zaupanje in pooblastilo za vse nadaljne ukrepe.

Amnestija revolucionarjem. Predsednik Huerta je proglasil amnestijo za politične delikte in za vstaše ter je dovolil revolucionarjem vstop v vladno vojsko s istimi stopnjami in častmi, kakor so jih imeli med vstasi.

Tihomorska ameriška eskadra.

WASHINGTON 24. (Kor.) Ameriška tihomorska eskadra se je zbrala pri Mazatlanu. Poveljnik te eskadre kontraadmiral Doyle je dobil ukaz, da naj odpluje takoj s svojo admiralno ladjo v Mazatlan, kjer naj prevzame poveljstvo tam zbrane eskadre in čaka vedno pripravljen na nadaljne ukaze.

Japonsko brodogeje v mehikanskih vodah.

LONDON 24. (Izv.) Semkaj so dospeli vesti, da je japonsko vojno brodogeje zapustilo japonska pristanišča in odplulo v mehikanske vode. Na londonski borzi je povzročila ta vest silno vznemirjenje. Vest je še nepotrjena.

20.000 Mehikancev na poti proti Veracruzu.

NEW YORK 24. (Izv.) Kakor se poroča iz Veracruza, je postal položaj Amerikancev v Veracruz silno resen. Izvedelo se je, da 20.000 Mehikancev koraka proti mestu, a poleg tega se kaže tudi prebivalstvo proti Amerikancem silno sovražno. Angleška namerava posredovati.

LONDON 24. (Izv.) Listi poročajo, da je pričakovati v kratkem posredovanja Anglje v ameriško-mehikanskem sporu. Angleški poslanik v Mehiki je dobil tajna navodila od svoje vlade, nakar je poslal nemudoma poslaniškega tajnika v Veracruz, da ponudi admiralu Fletcherju angleško posredovanje.

Podlistek »Rdeči mlinc« na II. strani.

Zastopstvo Amerike v Mehiki.

WASHINGTON 24. (Kor.) Državni tajnik Bryan je razglasil, da bodeta zastopala ameriške interese v Mehiki francoski in brazilski konzul

Stremljenje Srbije k morju in avstrijski interesi.

II.

Znano je, kako je avstrijsko nemško časopisje iz samega slavofovskega hrupa pri-trjevalo vsej zgrešeni avstrijski balkanski politiki in politiki nasprotovanja vsaki srbski zahtevi še posebno. Sedaj pa je ravno eden najuglednejših avstrijskih nemških listov, o katerem se vrhu vsega tudi govori, da dobiva informacije in inspiracije iz oficijelnih krogov, — to je graška »Tagespost« — prinesel pod naslovom »Srbien Weg an das Meer« članek, došel iz Belgrada, v katerem se plastično prikazuje posledice avstrijske politike za našo državo, situacija, ki je zašla vanjo ravno vsled svoje Srbiji neprijazne politike.

V Srbiji se — tako začenja »Tagespost« — vedno bolj širi prepričanje, da bi bili troški za železnico, ki bi vodila iz Srbije preko Albanije do morja, vsled tehničnih težav tako veliki, da niti ne bi bilo misliti na rentabiliteto take železnice. Pa tudi strategična vrednost take železnice za Srbijo bi bila minimalna. Državniški Srbije so vedeli to že poprej in so zahtevali poti do albanskega pristanišča le z namenom, da opozore Grško in Avstro-Ogrsko na to, da Srbija v najneugodnejšem slučaju razpolaga z lastno potjo do morja ter da ne potrebuje tujih olajšav in drugih trgovinsko-političnih ugodnosti od strani Avstro-Ogrske. Nikdo v Srbiji ne govori več o železnici preko Albanije do morja, da-si se vrše pogajanja za novo trgovinsko pogodbo z Avstrijo. Temveč pa se danes govori — in to bi bila tista lastna pot Srbije do morja — o realni uniji s Črnogoro, kajti železnica iz Srbije preko Črnogore do črnogorskega pristanišča v Baru bi zadovoljila vse želje Srbije in jej nudila popolno gospodarsko neodvisnost. Od železnice preko Albanije bi pa samo ta poslednja imela največ korist, Srbija pa bi si radi težkega izvedenja te železnice le naložila težko breme dolga. Železnica preko Črnogore pa bi imela zvezo z bosanskimi železnicami, bi bila gospodarski dobičkanostnejša, ceneja in strategično velikanske važnosti za Srbijo.

Pri nas v Avstriji porečejo seveda, da je realna unija s Srbijo le utopija, da so to le želje srbskih megalomanov, ki ne morejo priti do uresničenja, že zato, ker bi to pomenjalo abdikacijo črnogorske dinastije. Tudi na te prigovore dobivamo odgovora v članku graškega lista. Piše namreč: Naj so odnosi med črnogorsko in srbsko dinastijo taki ali taki, ali dejstvo je, da se oba naroda čutita danes eno in črnogorski knez, ki bi hotel raztrgati to edinstvo, ne bi ostal niti en dan na svojem prestolu! — Črnogora je že danes tako odvisna od Srbije, da se mora smatrati že kot srbska provinca. In to stapljanje naroda obeh dežel, ki ga narodno in versko nič ne ločuje, mora postati večje od dne do dne, čimbolj se bo Srbija razvijala v duševni, politični in socialni Piemont zapadnih Jugoslovancov.

Pikanten soukus zadobiva — pravi »Tagespost« dalje — to razpravljanje o načrtu črnogorske železnice ravno v tem trenutku, ko se imata — članek v »Tagespost« je bil pisan pred sestankom v Opatici — sestati grof Berchtold in San Giuliano. Kajti v Srbiji govore očito, da bi bil namen železnice preko Črnogore ta, da se Avstro-Ogrski onemogoči zveza z Albanijo in da more pri tem Srbija računati na pomoč Italije ter da italijanska železnica iz Bara že sedaj služi temu namenu! Srbija hoče prekrizati namen Avstro-Ogrske za gradnjo železnice preko Črnogore v Albanijo. Da prepreči to nevarnost, je Črnogora poklicala Italijo na pomoč. Tako je Italija danes gospodar v črnogorskem Baru. Italijanska družba »Societa commerciale d' Oriente« je za bagatelo štiri milijonov frankov dobila koncesijo za zgradbo in izkoriščanje pristanišča v Ba-

ru in paroplovbe po Skaderskem jezeru. A pravi namen pridobitve te koncesije ni bil gospodarski, ampak političen: da se potegne zarah avstrijski tendenci do Medove in Drača. Ali, ker je bil namen le političen, se družba nahaja v slabem položaju in bi likvidirala rada, če se Srbija in Črnogora izjavita pripravljeni za odkup. (To se pravi: potem doseže Srbija popolnoma svoj namen — rešena bo od vsake odvisnosti od Avstrije in od Italije). In nje nada, da pride do tega cilja, je tem večja, ker se jej obetajo angleški kapitali v svrhu železniških zgradb. Ravno dejstvo, da se bivši srbski ministrski predsednik Mijatović, ki biva stalno v Londonu, kjer vzdržuje tesne stike s tamošnjimi finančnimi krogi, mudi sedaj v Belgradu, se spravlja v zvezo z dejstvom, da se ravno sedaj tako živo razpravlja projekt železniške zveze med Srbijo in Črnogoro.

Vsa ta dejstva, ki jih navaja graški list, so tako usodna in jasna, in zaključki, ki izhajajo iz njih, tako na dlani, da ne potrebuje še le daljšega pojasnjevanja. Naj le zabeležimo: Politika Avstro-Ogrske je šla že leta za tem, da bi Srbijo gospodarski osamila in jo spravila v zavisnost od Avstro-Ogrske: Prišlo pa je, da se je Srbija gospodarski osamosvojila od nas. V označeni svoj namen nismo hoteli dovoliti Srbiji prihoda do morja, ta poslednja pa ima sedaj vsa nado da vendar pri de pota stni poti do morja. A to še na način, ki pomenja nerazumno politično in državno ojačenje Srbije — po realni uniji s Črnogoro, — kar je ravno hotela avstrijska politika onemogočiti. Hotelo smo Srbijo gospodarsko oslabilo, danes pa izjavlja Srbija, da ne potrebuje od Avstrije nikakih trgovsko-političnih ugodnosti. — Izstisnili smo Srbijo iz Albanije, danes pa smo sami v nevarnosti, da nam zapro pot v isto Albanijo! A kar je še najgorenje: da Srbija pri svojih namerah, naperjenih proti Avstriji, računa na pomoč prav tiste Italije, s katero se je Avstro-Ogrska zvezala, da jej bo v oporo na izvajanju protisrbske politike! Vse je prišlo ravno nasprotno od tega, kar je naša diplomacija hotela. Ostalo je naši državi le eno: izguba simpatij na tistem Balkanu, ki ga je Avstrija nekdanj prištevala v svojo interesno sfero!

Danes morajo priznavati to celo tudi nemški listi. Kloniti so morali tudi oni pod silo dejstev in njihovo železno logiko. Da je Avstrija dobrohotno podpirala stremljenje Srbije po zvezi z morjem, mogla bi bila pri tem doseči s posvetno trgovsko politiko velikih krivic za našo trgovino in naš Trst bi bil neizmerno pridobil, ker bi bil v boljih in krajših zvezah z notranjim Balkanom. In tudi politično bi bila Avstrija pritegnila Srbijo k sebi. Danes je vse to — izgubljeno. Imamo pač svojo Albanijo, ki pa ni za nas nič drugega, nego dete skrbi, ogromnih žrtev in prihodnjih velikih nevarnosti. Mesto da bi nam bila Srbija zaveznica, smo dobili zaveznico, ki že sedaj plete svoje vezi z vsem, božjem svetom, da nam že sedaj izpodkopa tla in da se čim bolj pripravi za prihodnji veliki boj — proti nam. Milanov, Aleksandrov, Stambulievov, in kakor so se že zvali vsi tisti stebri avstrijske politike na Balkanu — teh ni več. Narodi na Balkanu pa so ostali. Kako vse drugačen bi bil danes položaj naše monarhije, da smo iskali in si zagotovili prijateljstvo — narodov!

Dnevne vesti.

Dr. Kramar o problemu češke politike in vprašanje Jugoslovancov. »Narodny List« priobčujejo v uvodnem članku poslanca dr. Kramara, ki piše o problemu češke politike med drugim sledeče: Država, kakor je Avstro-Ogrska, ne sme podrežati svoje politike edino le nemškimi in madžarskim ciljem. Največja napaka naših vodilnih krogov je ta, da dovoljujejo slovenskim narodom v Avstriji in na Ogrskem ti možje edino le to, kar si slovenski narodi naravnost pribere. Radovoljno in iz lastne inicijative se jim ne da nič, dasi imajo Slovani iste pravice in dasi tvorijo močan faktor v Avstriji. Jugoslovansko vprašanje je dozorelo, toda Čehi ne smejo pripustiti, da bi se rešilo v smislu trializma. Čehi so vedno pripravljene, pomagati povsod Jugoslovancem, da dosežejo nam-

— Gospod Butler, — je začel zopet policijski uradnik ko je portir odšel, — prosim vas, da pač dobro pazite na to, kar vam povem sedaj: Jutri ob zori pride semkaj uradnik policije, da aretirata barona de Lascarsa. Saj veste, da pazim nanj že nekaj časa sem. Baron Lascars ne sluti ničesar. Sedaj je šel v svoje stanovanje in ne sme več iz njega. Pazite dobro nanj in da ne odide zopet iz hiše.

— Ali ste sam tu? — je vprašal gostilničar. — Spremljata me dva moja moža, ki čakata zunaj na cesti.

— Potem lahko opraviti svojo stvar brez mene. Lovce ste in veste, kje se nahaja divjačina. Glejte pač, kako jo ujamete. Lahko noč!

— Komaj je Butler iznebil neljube navzočnosti policijskega uradnika, pa se je ustavil pred »belim sokolom« kurir na korir na konju in hrupno zahteval, da mu odprejo.

Prišel je po nalogo svoje gospode, rodbine najvišjega plemstva, da naroči zanjo za prihodnji dan najboljše sobe. Butler, ki je v tem naročilu slutil znaten zaslužek, je takoj sklical svoje služabništvo in mu dal nalogo, da uredi sobe. Ni pa šel počivat, temveč je sam nadzoroval vse delo.

Vrnimo se pa sedaj k baronici Lascarsovi, da vidimo, kako je uboga gospa prebila čas, kar je bil njen soprog z doma. — Pisala je pismo in pisala je tako-le:

— Moja dobra gospa Androuinova,

reč politično združenje vseh Jugoslovancov in neodvisnost v okviru monarhije, s čemer bodo dosegli to, kar upajo doseči s trializmom. Toda Čehi morajo zabraniti na vsak način, da ne bodo izročeni Jugoslovani nemški večini, ki bi nastala potom trializma. Najboljšo rešitev jugoslovanskega vprašanja smemo pričakovati v okviru federativne monarhije. Slovansko vprašanje je stopilo v ospredje posebno po balkanski vojni. Če hočemo biti dobri Slovani, moramo gledati na to, v kar smo popolnoma opravičeni, namreč, da odstranimo samonemškomažarski značaj Avstro-Ogrske in da pripomoremo Avstriji, da se iznebi onega nezaupanja, ki je vkonjenjeno do nje v vseh srcih Slovanov. Mi ne gojimo avstroslavizma, mi ne zahtevamo slovanske Avstrije, zahtevamo pa tako Avstrijo, ki bo pravična napram vsem Slovanom.

Domače vesti.

Zemljevid Mehike prinese naš list v jutrišnji, nedeljski, številki.

Strahovita nesnažnost v mestni bolnišnici. V mestnem občinskem svetu tržaškem se čujejo tupatam velikanska proslavljanja uprave mestne bolnišnice; na nasprotni strani pa zopet prihaja tožba na tožbo o stvareh, ki bi jih človek nikdar ne pričakoval v takem zavodu, kakor je mestna bolnišnica. Bolniki, ki jih zla usoda privaja v mestno bolnišnico, vedo pripovedovati n. pr. o strahoviti nesnaži, ki vlada v mestni bolnišnici. Pomislil si človek bolnika, ki je n. pr. preстал težko operacijo. Ležati mora dneve in dneve, cele tedne v postelji. Niti premikati se ne sme. Toda kako naj ima potrebni mir, kako naj si privoščijo krepilnega spanja, ko mu postelja kar mrgoli — stenic! To je vendar skrajna nemarnost in bila bi skrajna potreba, da se bi našel kdo, ki bi poskrbel za to, da se bolniki rešijo iz takih nevdružljivih razmer. Znani so nam slučaji, ko so bolniki vkljub temu, da je bilo nujno potrebno, da bi ostali v bolniški oskrbi, morali takorekoč pobegniti iz bolnišnice, ker niso mogli več vzdržati zaradi preoblega mirčesa. Naj bi se torej gospodje od laško-liberalne večine v mestnem svetu, ko se bo v kratkem razpravljalo v mestnem svetu o proračunu mestne bolnišnice, nekoliko pobavili s stenicami v mestni bolnišnici. Če ne drugega, naj vsaj sklenejo, da morajo vsi gospodje bolnišnične uprave z gospodom ravnateljem na čelu vsaj par noči preležati na bolniških posteljah. Pripravi smo, da potem gotovo poskrbe, da izgine omenjena nesnaži iz bolnišnice.

Strašna obsodba. »Zarja« je prinesla vest o obsodi štiri vojakov, ki mora človeka prestreči. Nekaj vojakov 6. stotnije pešpolka št. 17, ki garnizira sedaj v Celovcu, je izstalo čez deveto uro brez dovoljenja. Nekateri so se vrnili ponoči, drugi še le proti jutru. Vsi so bili vinjeni in so najbrže razgrajali po vojašnici. Zaslužili so kazen. Naj že sodimo o militarizmu kakor hočemo, ali dokler obstoji institucija vojaštva, moramo priznavati tudi potrebo discipline v njej in tudi potrebo kazni, če se kdo pregreša proti disciplini. Priznavajoč vse to, pa menimo, da tudi pri vojakih bi moralo veljati pravilo, da kazen bodi primerna pregreški. Čujte pa, v kako kazen je obsodilo garnizijsko sodišče — glasom »Zarje« — one vojake! Četovodja je dobil štiri leta trdnjavske ječe, desetnik istotako, poddesetnik tri leta trdnjavske ječe, 17 pešev vsak po dve leti in en novinec devet mesecev težke ječe. Skupaj torej 45 let in 9 mesecev ječe. In ker bo moral vsak posameznik po dostani kazni še odslužiti toliko let, kolikor jih je presegel v zaporu, se zviša skupna kazen na 93 let!! Degradacija podčastnikov se je izvršila na nenavadni način: na dvorišču vojašnice ob navzočnosti vsega moštva. »Slovenski Narod« dostavlja: »Zdi se, da je stvar gotovim krogom jako neprijetna, ker jo močno skrivajo. Na povelje polkovnega zapovedništva, je bila 6. stotnija razpuščena in na novo sestavljena iz moštva drugih stotnij. Prosimo prijatelje našega lista, ki imajo stike z ubogimi slovenskimi fanti, ki morajo služiti pri pešpolku št. 17 v Celovcu, naj

moja druga mati, moja edina prava prijateljica na tem svetu! Vem, da vam napravim veliko žalost. Rada bi vam jo bila priurabila, toda moje srce je polno, da prekipeva, moram si dati oduška, dasiravno sem trdno sklenila, da ne izdam svoje žalostne usode nikomur. O, da bi me vendar smrt kmalu rešila moje teške boli!

Saj me poznate, draga gospa Andouinova, in pač lahko presoiate, koliko moram trpeti, če vidim, da se moram pritoževati proti onemu, čigar ime nosim in ki v nobenem pogledu ni vreden moje ljubezni in mojega spoštovanja.

Roland de Lascars me ni ljubil nikdar. Roman njegove ljubezni je laž in njegova dozdnevna nesebičnost je bila le komedija. Mislija sem, da sem ubožna in brez imetja, on pa je vedel, da sem bila dedičinja vsega bogastva svojega umrlega strica, Filipa Talbota.

Ko me je baron vodil pred oltar, je nosil s seboj v žepu oporoko mojega strica. V tej oporoki me je moj stric, ki ga je Lascars dal usmrtni po nekem svojem pajdašu, postavil za edino dedičinjo svojega imetja.

Vprašala boste, kako sem izvedela za to skrivnost. Sokrivec mojega soproga, ki se imenuje chevalier dela Morliere mi je razodel to v svoji jezi nad baronom, ki mu ni hotel več zadovoljevati njegovih neprestanih denarnih zahtev. Meč chevalierja de la Morliereja je vodila roka barona Ro-

poizvedo kaj natančnejšega o tem strašnem dogodku, zlasti o stotniku razpuščene 6. kompaniji, pa sploh o razmerah pri našem domačem polku. Vojaški krogi pritiskajo vedno na vojaštvo, da ne sme nič povedati, kaj se godi v vojašnicah in pri vajah. Pri nemških polkih to nič ne izdaja, ker je v vseh nemških polkih nekaj socialnih demokratov, ki že vedo, kako stroge kontrole javnosti so potrebne vojaške razmere in kako dobro vpliva taka kontrola. Zato se godi pri nemških polkih vojakom dosti bolje, kajti naši fantje so krotki in ponižni, si ne znajo pomagati in zato javnost tako malo doznava o dostikrat prav čudnih razmerah pri vojaštvu.

Slovenska slabost. Naslednjega dne po zadnji mestni seji, ko je prišlo do tistega hudega spopada med italijansko večino in slovensko manjšino, oziroma govornikom te poslednje, svetovalcem dr. om Wilfanom, so bili nekateri načinci zopet enkrat slovensko-rodoljubno — razburjeni. Vzrok je bil tudi to pot le v stari, posebni slovenski boleznii. Iz sebe so bili in niso se mogli potolažiti, da se je šla slovenska delegacija tako — osmešiti. Mi smo enega teh razburjenih gospodov vprašali, s čem, kako da se je naša manjšina tako osmešila?! Kaj ne veste? — se je razvnel — v mestni seji. Mi na to: Ali ste sami slišali in videli? On: To ne! Mi: Ali vam je povedal kdo naših, ki je bil navzoč? On: Tudi ne. Mi: Kako pa morete trditi tako apodiktčno? On — skoro užaljen: Ali niste čitali v »Piccolu«?! — Odleglo nam je in nasmehnilo smo se. Če ni drugih prič, nego edino »Piccolo«, potem ni hudega za poštenega Slovence na zatožni klopi. Je že oproščen! Ali potem nas je vendar pogrelo, ker kaže tudi ta slučaj, da se nekateri načinci ne morejo rešiti od stare slovenske bolezni, ki se javlja v naglici in nepremišljenosti, s katero obojajajo svoja, ne da bi imeli toliko vstrpljivosti, da bi se prej poučili o stvari; in pa vslepi veri do tega, kar piše — sovražnik. Pa naj je to tudi »Piccolo«! In to je slabost, ki jo človek ne more oprostiti po tolikih in vsakdanjih izkustvih, ki jih imamo mi Slovenci ravno s tem glasilom laške hudobije, lažnivosti in obrekljivosti. Če je v »Piccolu« — potem je res. Ker je bilo v »Piccolu«, da se je Wilfan osmešil, potem je bila za nekatere našince stvar gotova. »Piccolo« je govoril — Roma locuta, causa finita! Ko so pa potem čitali v našem listu stvarno in najvestnejše sestavljeno poročilo o oni mestni seji, so seveda obmolknili, s čemer pa ni rečeno, da ne bodo o prvi priliki — zopet verjeli »Piccolu« in delali krivice svojcem! In prav tistim, ki se izpostavljajo v boju, ki se trudijo, da po vseh svojih zmognostih, po svojem najboljem izpoznanju koristijo naši stvari, odbijajo napade sovražnikov. Ali, kakor rečeno, uverjeni smo, da tudi ta lekcija ne bo koristila. Saj je oni že omenjeni gospod menil: O, saj vem, da bo »Edinost« skušala zavijati! Seveda, ker »Piccolo« v vsem svojem lepem življenju ni nikoli nič zavijal! Je pač to stara slovenska slabost.

Razmere na telefonski centrali. Pritožbe proti telefonskemu uradu na tukajšnjem poštnem ravnateljstvu so na dnevnem redu. Razmere, ki vladajo tam ne le glede poslovanja s strankami, ampak tudi postopanja s personalom, so bile že doslej kričeče: v zadnji čas pa so postale naravnost neznosne. V nedeljo zjutraj je začela posloovati nova centrala. Dasi so dobile telefonistinj vsaka po 20 številčk manje (prej 140, sedaj 120), gre delo sedaj še enkrat počasneje in so stranke slabše postrežene. In to ravno vsled novega zistemo. Poprej je lahko telefonistinja z eno stranko govorila in štirim, petim v tem času pozvonila; sedaj pa se more baviti le z eno stranko. To je za stranke, ki pošteno plačujejo telefonsko naročnino, zelo — prijetno! Vsa gospodje na direkciji menda mislijo tako! Sobana, kjer so nastavljeni telefonski aparati, je tako prenapolnjena, da se komaj diha in je zrak popolnoma pokvarjen. Telefonistinj morajo sedeti sedaj s hrptom prav blizo oken. Kaj bo poleti, ko bo pritiskala vročina, ali pa po zimi, ko bo brila mrzla burja?! Kako delo bo to?! Kaj bi rekla n. pr. kaka sanitetna komisija, ako bi si ogledala te lokale, napolnjene na tak način z aparati?! In

landa Lascarsa. Dedičina mojega strica mi je prišla v roke omadeževana s krvjo.

Kaj ne, to je sramotno in grozno? Toda poslušajte dalje, kajti povedala vam še nisem vsega. Ta milijonska dedičina se je raztopila v rokah mojega soproga, kakor sneg spomladi. Del imetja je zapravil z nezasišanim, popolnoma brezprimernim luksuzom, z igro in najraznovrstnejšimi razuzdanostmi, drugi del pa z najnespametnejšimi spekulacijami, s katerimi je zopet hotel pokriti svoje izgube itd. Nazadnje je, preobložen z dolgovi, brez vseh sredstev, neprestano preganjan po biričih svojih upnikov, zasledovan kakor divja zver, moral pobegniti iz Francije in jaz sem morala žnjim.

Bog mi je priča, da se prav nič ne tožim ubožna, ki me čaka; pač pa se bojim sramote, in neka slutnja mi pravi, da naju ta sramota doleti prav kmalu.

K vsemu temu bridkemu in bolestnemu trpljenju pa prihaja še neka druga velikanska nesreča . . . Kmalu postanem mati. Pričakovanje tega dogodka bi me moralo navdajati z radostjo, toda kako neizrečno me boli, ko pomislim, da tega nesrečnega otroka, telo mojega telesa, dušo moje duše, ne čaka druga dedičina nego sramotno omadeževano ime njegove očeta . . .

Se isto noč sem pisal Margereti pismo, v katerem sem jo obvestil o svojem pogo-

kako bi bilo, če bi se kaj užgalo?! Kako se more odpirati večjo centralo brez pripravljenega že izurnjenega personala?! V ponedeljek zjutraj, ko je začelo delo pritiskati, je več gospicam prišlo slabo vsled močnega toka, sumečega v ušesih. »Piccolo« je pisal, da je to nezgodno pripisati tudi razburjenju telefonistinj, ker je prihajalo gledat gospice več višjih uradnikov. To ni res. Marveč le težkemu delu, močnemu toku in nezdravemu zraku, ker je onega dne pihala burja in so morala biti okna zaprta. Kriva je direkcija s svojim štedenjem. Noče dati zadostnega števila personala, in ne plačuje dela preko določenih uradnih ur, izgovarjajoč se, da »ministrstvo ne da«. Seveda, s tako izmučeno žensko, ki nima energije, da bi se uprla, morejo gospodje postopati kakor hočejo. Te kričeče razmere moramo ožigosati ravno mi, ki objavljam neprestane pritožbe proti poslovanju na telefonu, ker iz opisanih razmer je razvidno, da niso uradnice toliko krive, kolikor vse graje vredno postopanje administracije. V resnici ni čuda, da taka ženska v umljivi vedni nezavestnosti včasih neuljudno odgovarja strankam. Zato imajo te pravico zahtevati, da se te razmere izpremenijo primerno za čim boljše poslovanje telefona in tako, da bodo odgovarjale tudi človekoljubju. V interesu javnosti je, da tem kričečim razmeram posvetijo svojo pozornost tudi gg. poslanci obeh narodnosti ter da zahtevajo, da se napravi konec nesrečnemu zistemu pri naši poštni, brzjavni in telefonski upravi.

Le ven na plan! Začenjajo se krasi pomladanski dnevi. Po mestu je polno prahu, dima in razne nesnage. Vse to zelo slabo vpliva na človeško pljuča in na ves človeški organizem. Posebno slabo vpliva mestni zrak na otroke in na mladino. V novejših časih se je začelo pretresovati vprašanje, kako bi se naj uredile učilnice na planem in to osobito za otroke bolj šibkega zdravja. Ker se učilnice na prostem še dolgo ne vdomače, je potrebno, da starši sami skrbje za to, da otroci in mladina sploh, zahaja čim več ven iz mesta, na sveži in čisti zrak. Porabljajo vsako najmanjšo priliko in vodite mladino v hribe! S početka pojde teško. Trudnost bo igrala svojo ulogo, a po par izletih odpade ta ovira in mladini bo s tem zelo pomagano. Ne mislimo pa, da bi ljudje hodili iz mesta zato, da bi na hrihah zahajali v gostilne ter tam čepeli. Ne, kdor je šel na izprehod z namenom, da se vsaj začasno izogne slabemu mestnemu ozračju, naj si uredi vse tako, da bo na planem jedel in tudi pil po potrebi. Razume se, da moramo otroke in mladino sploh naučiti, da ne bo delala škode kmetom, ker bi v tem slučaju koristili sebi, drugim bi pa škodovali! Otroci naj se po možnosti vodijo že zjutraj na deželo, da se tam do dobra navžijejo v lepi naravi in da postanejo krepkejši na telesu in na duhu. Kdor le more, naj opusti navado, izgubljeni se, v svobodnih urah po mestnih nezdravih prostorih in naj beži ven, ven na plan!

V Škedinju se bo vršil v nedeljo, 26. t. m., ob štiri popoldne v prostorih slovenske ljudske šole roditeljski sestanek. Predaval bo učitelj Kleinmayr o vprašanju: »Kako vzgajamo otroke k resnicoljubnosti?« Vabljeni so vsi starši, očetje in posebno matere.

O dogodku na parniku »Afrika«. Tekom včerašnjega dne smo izvedeli, da je policija prišla na sled tatovstva, ki sta okradla sobarja Rudolfa Vötweja na parniku »Afrika« in to sta 17letni Karel Kosovel, stanujoč v ulici Media št. 9, in 14letni Alojzij Feriančič, stanujoč v ulici Capuano št. 2, oba sobarska vajenca na istem parniku. — Feriančič je priznal, da je on izvršil tatvino, in sicer zato, ker ga je k temu dejanju nagovarjal Kosovel. Povedal je, da je na Kosovelovo prigovarjanje že nek prejel okradel iz Vötwejevega kovčega 5 kron od 125 kron, katere je bil našel v kovčegu, dalje, da je vzel iz istega kovčega ameriški dolar in mehikanski bankovec. Kosovel in Feriančič sta bila oba aretirana.

Obstrelil ga je. Včeraj popoldne so se na Vrdeli—Scoglietto igrali otroci z neko pištolo, ki se je sprožila in je krogla zadela 13letnega Ivana Frangelija ter ga ne-

vortu z Valentinom in sem si pripisoval veliko zaslug, da sem iz ljubezni do nje prenašal njegove žalitve, ne da bi se bil mislil zanje: »Vaš brat me lahko umrtni vsak čas,« sem pisal, »toda jaz se ne bom branil; niti kapljice njegove krvi naj ne prolje moja roka; sodite po tem, Margareta, ali vas ljubim!«

Prihodnji dan sem stopil v dotiko s hišno gospico van Kapellen. Seveda sem jo moral dobro plačati. Pripovedovala mi je o svoji zvestosti in vdanosti napram rodbini, ki jej je služila že nad dvajset let. Toda kako naj bi se ustavljala zapeljivosti svetlih zlatnikov, ki sem jej jih celo kopicol nasul v naročje? Vendar pa je zahtevala kot pogoj, da moram zapustiti gostilno, v kateri sem se nastanil, in kamor ne sme priti, da se izogne vsaki sumnji, ter si dobiti zasebno stanovanje. To je torej bil vzrok, da sem si najel to hišo.

Že drugi dan mi je prinesla hišna pismo, ki je vsebovala jako žalosten opis bridkosti, ki jih je morala prestajati uboga deklica. Rodbina jo je poklicala predse kakor pred sodišče, mi je pisala, in ker je s svojim nemiro in zardevanjem izdala svojo ljubezen do mene, so ravnali žno kakor s kako zločinko. Ker jo strogo stradam od vseh strani, ne upa, da jej bo še kdaj mogoče, da bi me videla; ne pozabi pa da me nikoli itd. itd. Od tedaj sva si redno dopisovala danzadnevom

(Dalje.)

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. — Spisal Xavier de Montépin.

Denar je prav tako glavna stvar za spletko, kakor za vojno. Da bi začel sovražnost z malenkostno imovino, ki sem je bil gospodar, bi bila velika neumnost. Na vsak način nisem si moral preskrbeti denarja. Šel sem k ruleti. Da bi v takem trenutku, kakršnen je bil tedaj, sploh mogel izgubljati, mi nikakor ni šlo v glavo. In res, dobival sem. Sreča mi je ostala trajno zvesta, in s svoto petnajstih do dvajsetih tisoč liver v žepu sem se vrnil domov.

— Vedeti hočem, kdo je tisti vaš gost, ki je pravkar vstopil.

— Nisem pogledal, ker ni moja navada, da bi nadzoroval svoje goste, ko prihajajo v hišo in odhajajo.

— Dragi gospod Butler, — je odgovoril neznanec z zopernim smehom, — bilo bi mi zelo neljubo, ko bi me prisilili, da bi moral naznaniti svojo oblast, da ste oteževali uradnikom varnostne policije izvrševanje njihovih težkih dolžnosti.

Butler je pozvonil vratarju.

— Kdo je bil oni gost, kateremu ste pravkar odprli vrata? — je vprašal došlega vratarja.

— Baron Lascars, — je odgovoril le-ta.

varno ranila. Odpeljati so ga morali v mestno bolnišnico.

Neprevidnost z orožjem. Včeraj okoli pol dveh popoldne, ko se je 14letni Peter Guerel slučajno nahajal v bližini policijskega inšpektorata v Škednju, je nenadoma, neznanu kje, počil strel in kroglica je dečka zadela v prsi. Deček se je, kakolj ves krvav, zgrudil brez zavesti na tla in ljudje, ki so priskočili k njemu, da mu nudijo svojo pomoč, so nemudoma telefoničnim putem pozvali zdravnika z zdravniške postaje, ki je res takoj prihitel na lice mesta z avtomobilom ter podal ranjenemu dečku najnujnejšo pomoč. Ko je pa videl, da je na videl, da je kroglica prodrla v drob, je dal zdravnik dr. D'Amia dečka nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico, kjer sta ga zdravnika dr. Olinari in dr. Braun takoj operirala. Stanje ranjenega dečka je pa tudi po operaciji precej nevarno. — Redarstveni nadzornik je pozneje izvedel, da je izstrelil revolver, in sicer nenotde rani nesrečnega dečka neki Josip Godina, doma iz Škednja, ki je sprožil revolver pred nekimi hlevom in svrhu da poizkuša funkcioniranje orožja. Seveda je bil neprevidni Godina aretiran.

Samoumorilni poizkus. Okoli pol dveh popoldne se je včeraj 36letni mizar v kopalnici »Manzoni« s samoumorilnim namerom prerezal z britvijo zapestno žilo na desni roki. Pozvan je bil k njemu na pomoč zdravnik z zdravniške postaje, ki je pa konstatiral, da je rana le površna, vendar ga je dal prenesti v mestno bolnišnico.

V gozdu najden mrtvec. Pod tem naslovom smo včeraj poročali, da so predvčerajšnjim popoldne našli v gozdu barona Economo na Trsteniku mrtvo truplo neznanega človeka. Pozneje smo pa izvedeli, da je bil to neki Jakob Benčina, star 50 let, ki je že dve leti in pol prebival v neki špilji v gozdu ob cesti, ki vodi iz Rojana na Opčine, in ki jej pravijo Scala Santa.

Umreti je hotela. 15letna Alojzija Peterka, menda vsled nesreče v ljubezni in je v ta namen izpila nekaj karbolne kisleline. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Ogenj. Snoči v polienajstih je začelo v ulici Sv. Lazarja gorjeti v zalogi tvrdke Zankel in Sinovi. Ognjegasci so potrebovali skoraj poldruge ure, da so ogenj zadušili. Škoda je precej velika.

Nesreča na delu. V Lloydovem parkniku »Bukovini« je padel snoci pleskar Dominik Sedmak kakih 7 metrov globoko in se je težko poškodoval.

Karel Petros, težak v »Pastificio Triestino«, stanujoč pri Sv. Mar. Magd. Zgornji št. 811, je na delu padel, si zlomil levo nogo in si prizadel še druge težke poškodbe. Oba so prepeljali v bolnišnico.

Jugoslovanski železničarji v Trstu in okolici! Vabimo vas na javni železničarski shod ki ga priredite podpisani organizaciji v soboto, dne 25. aprila t. l. ob 8 zvečer v veliki dvorani Nar. doma v Trstu.

DNEVNI RED: 1. Kongres »Lige slovenskih železničarskih organizacij v Krakovem. 2. Delovanje »Lige« v pretekli dobi. 3. Razno.

Na shodu bosta govorila zastopnika »Lige« tovariša KELLER in PATLEJCH iz Prage.

Na shod pride najbrže tudi poslanec VOJNA. Tovariši železničarji! Agitirajte za čim ogornejšo udeležbo na shodu. Vsi, kar vas je v soboto shode prostih, prihitite na shod, niti eden naj ne ostane doma. Sobotni shod bodi čim sijajnejša manifestacija jugoslovanskega železničarstva v Trstu in okolici!

V soboto vsi na shod! Orednja odbora »Društva Jugoslovanskih železn. uradnikov« in »Zveze Jugoslovanskih železničarjev«.

Društvene vesti.

Člani »Delavskega podpornega društva« se vabijo na sestanek danes dne 25. t. m. ob 7 zvečer v društvenih prostorih v ul. G. Galati št. 20 I. v svrhu sestave novega odbora. Ker se bo vršil občni zbor že dne 3. majnika, se prosí, da se že pri tem sestanku udeležijo dovoljno število članov, da se bo mogla sestaviti odborova lista za prihodnji odbor.

Podružnica CMD v Škednju priredi dne 3. majnika na dvorišču »Gospodarskega društva« vrtno veselico s sodelovanjem pevskega društva »Velcile« in domačegodbe. Vstopnina samo 20 vinarjev. Ker je čisti dobiček namenjen za kuhinjo našega »Otroškega vrta«, se pričakuje obile udeležbe. V slučaju slabega vremena se bo veselica vršila 8 dni kasneje. Obenem se sporoča slavnemu občinstvu da bo dne 5 julija Ciril-Metodova veselica, kar naj blagovoljivo bratska društva upoštevati.

Podružnica CMD v Lonjerju je imela redni občni zbor 12. t. m. v »Konsumnem društvu«. V odbor so bili izvoljeni oziroma potrjeni: Andrej Čok predsednik, Ivan M. Čok podpredsednik, Amalija Čok tajnica, Marija Čok blaginjičarka; namestniki oz. odborniki: Anton Čok, Andrej G. mbač, Andrej Batič, Dragotin Čok, Ivan Maver, Ivan M. Čok. — Za podružnico so darovali sorodniki pok. F. Živca 8 K (ostalo pri nakupu venca) v spomin pok. Karla Biščaka nabrali pogrebci 5 K, Karl Sudič dodal v isti namen 1 K. Srčna hvala vsem darovalcem!

Pevsko društvo »Slavec« v Ricmanjih nazn nja, da bo imelo dne 3. majnika ob 4

popoldne ples v prostorih Antona Švara. Ker je morebitni čisti dohodek namenjen v rodne svrhe, se pričakuje obile udeležbe.

Tržaška kmetijska družba v Trstu vabi na XX redni občni zbor, ki se bo vršil jutri, v nedeljo, ob 9 oziroma ob 10 popoldne v prostorih »Narodnega doma« v Trstu s sledečim dnevnim redom: 1) Nagovor predsednika, 2) Ob dvajsetletnici ustanovitve družbe, 3) Poročilo tajnika, 4) Poročilo blaginjičarja, 5) Poročilo pregledovalcev računov, 6) Volitev 3 odstopivših odbornikov, 7) Proračun za leto 1915, 8) Predlogi in nasveti. — Družbeni odbor. — Okoličanski kmetovalci! Ob dvajsetletnici ustanovitve družbe pridite na to slavnostno in tako važno zborovanje Vaše edine organizacije, ki je tekom dvajset let storila toliko za dobrobit in napredek okoličanskega kmetijstva, polnoštevilo. — G. namestnik princ Hohenlohe je bil povabljen na občni zbor ter obljubil svoj prihod, če ne bo zadržan. Z obilno udeležbo pokažite zastopniku vlade, da ste kmetovalci tržaške okolice vsi na strani naše družbe in da daste povdarka našim zahtevam za zboljšanje in napredek kmetijstva. Ta zbor naj bo impozantna manifestacija Vas, slovenskih kmetovalcev tržaških. Pridite vsi! — Družbeni odbor.

Kolesarsko društvo »Balkan« priredi jutri, v nedeljo, dirko juniorjev, navadna cesta, obenem celodnevni izlet v Komen. Odhod iz Trsta ob 7:30 zjutraj izpred kavarne »Minerva«. Člani iz Brišičkov lahko počakajo pri Obilisku ob 8.

Narodna delavska organizacija.

Delavce iz plavžev vabimo na društveni shod, ki bo danes v soboto ob 7:30 zvečer v prostorih »Gospodarskega društva« v Škednju. Na dnevnem redu je več važnih vprašanj med drugim tudi praznovanje 1. majnika.

Deželni odbor NDO sklicuje za jutri, v nedeljo, 26. t. m. ob 10 popoldne društveni shod v društveno dvorano ul. Sv. Frančiška št. 2. Dnevni red: 1) Prvi majnik, 2) Slučajnosti. Na shod vabimo delavce vseh skupin, tudi ono iz šentjakobskega okraja in prste luke.

Pozivljamo slovenske delavce, da se v obilnem številu udeležijo jutrišnjega shoda. Zadnji hip je in je potrebno, da se glede 1. majnik definitivno domenimo. Važna pa je tudi točka slučajnosti in je potrebno, da se naši tovariši snidejo v častnem številu.

Zidarji so na včerajšnjem sestanku sklenili, da se udeležijo majnskega obhoda tudi letos s svojo zastavo. Ob tej priliki pozivljajo vse tržaške in okoličanske zidarje, da se potrudijo za čim večjo udeležbo majniške proslave.

Darovi. — Za podružnico CMD v Škednju so darovali odborniki »Gospodarskega društva« K 10, g. Blaž Cestnik K 1, Anton Sancin-Cočo je zapustil K 4. Hvala! — Zavodu sv. Nikolaja je darovala potom g. S. Groma, gospa Lizika dr. Serjunova iz Tolmina 5 K.

Vesti iz Goriške.

Nesramnost se nadaljuje. Po goriških zidovih so se včeraj pokazali plakati laških dijakov, ki vabijo na nedeljski shod za laško vseučilišče v Trstu. Značilno je pa to, da se sedaj ne morejo pozabiti zaslužnih batin, ki so jih dobili v Gradcu in da šele sedaj po dobrem pol letu sklicujejo shod. Pa toje njihova stvar, naj prebole batine, kakor hočejo. Ali na koncu poziva se pa nahaja tudi stavek, ki naravnost bengaliko osvetljuje predrznost teh laških študentov. Pravijo, da je tudi njihov shod v interesu vlade (!), ki se je ravnokar izjavila, da je treba zboljšati laško-avstrijske medsebojne odnose. Ta je pa lepa! Shod, o katerem že vrabci čivkajo, da naj bo demonstracija, tak shod naj bo v interesu vlade. Pripisujemo vladni sicer marsikatero brunno misel, ali da bi ona želela demonstracij nezrelih laških pobov, je pa malce le preveč. — Radovedni smo, če pripusti vlada tako zafrkacijo nekaznovano. — Gospodje laški akademiki pa tudi čisto pozabljajo, da ni Avstrija samo laška, temveč da je, hvala bogu, še precej daleč čas, ko bo lahko vsak laški študent vodil avstrijsko politiko. In ti farizeji! Z umetnim hujskanjem hočejo zboljšati avstrijsko-laške odnose. Res nesramnost in predrznost je velika!

»Novemu Casu«. Veseli nas, da priznava »Novi Cas«, da ni bila njegova polemika z Dnevovim dopisnikom dostojna. Čudimo se pa, da tako naivno sprašuje, »kdaj bo neki ona (»Edinost«) obsodila te surovosti v »Danu«? — Čisto na kratko bodi povedano »Novemu Casu«, da je imela »Edinost« pač že več polemik z Dnevom, ko pa »Novi Cas« sam, da bi pa to lahko vedeli tudi pri »Novem Casu«. Protestirati pa moramo proti zadnjemu stavku »Novega Casa«, da je »Edinost« nadstrankarska le, v kolikor jej kaže. »Edinost« je pač s svojim dolgoletnim bojem dokazala, da v vselej prav umeva nadstrankarstvo in da posebno od »Novega Casa« ne potrebuje prav nobenih lekcij.

Grozno sovražijo nekateri frkolini slovenske plakate. Komaj vise par ur na zidu, že pride kak frkolin in ga odtrga. Da se pa ni treba tem paglavcem preveč mučiti, pa menda plakater nalašč lepi vse slovenske plakate kolikor mogoče nizko. Zadnji čas je, da dobimo slovenski plakaterski zavod.

Kako se ne svažijo ulice, uči goriški magistrat. Po dolgem drezanju od strani

vsega goriškega meščanstva, vendar škrope goriške ulice z avtomobilom, za katerega je tudi država znatno prispevala. Ali kako se vrši to škropljenje. Močni curki iz avtomobila mečejo vso nesnago iz jarkov ob trotoarju na trotoar, tam se posuši in vse škropljenje proti prahu je bilo pravzaprav odveč. Za avtomobilom bi moral iti drugi avtomobil, ki bi tudi vso nesnago takoj odvažal, potem bi se tudi gotovo prah zmanjšal. Ali če se bo magistrat tudi poboljšal in drugače začel snaziti ulice, je pa drugo vprašanje.

Trgovski minister je potrdil Josipa Venturija za predsednika in Josipa Multischa za podpredsednika trgovske in obrtne zbornice.

Pravico javnosti je dobila dekliška šola ze ženska ročna dela, ki jo je ustanovila Elisa Frinta.

Iz Vrtovina. Ko se je vračal Franc Čermelj iz Vrtovina z vozom domov, je padel pri Rebkih v cestni jarek in se smrtno nevarno poškodoval. Našli so ga drugi dan mrtvega. Bil je vdovec, star 56 let in zapuščča štiri sinove in dve hčerki v starosti od 6 do 26 let.

Ponarejalec menjic. Anđel Fornici je hotel priti poceni brez dela do denarja. V ta namen je začel ponarejati menjice in jih eskomptirati pri Kmečki banki in Ljubljanski kreditni banki. Pa njegova sreča je kmalu minula. Prijeli so ga, oddali sodišču, kjer je dobil za svoje »delo« sedem mesecev ječe. Naj se spočije!

Na naslov deželnega glavarja! O vino-rejskem kongresu je prinesel »L' Eco del Litorale« obširen štatut avstrijskega vino-rejskega kongresa. Pred štatutom pa je bilo objavljeno pismo deželnega glavarja, kjer so podane še nekatere podrobnosti o nameravanim kongresu. V tem pismu apelira tudi deželni glavar na časopise, da podpira delo kongresa. Proti vsem dobrim običajem pa je dobil podatke le »Eco«, glasilo glavarjeve stranke, dočim niso dobili slovenski listi prav nobenih informacij. Ali naj bo to le pomota ali pa kak poizkus! Prosimo v tem oziru pojasnila, ker dvojne mere ne bomo trpeli.

Poslano *) Izjava.

Podpisani Fr. Ks. Starč sem na slavnostnem zborovanju deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani dne 30. junija 1913. v svojem govoru ostro kritiziral vodstvo delavske zavarovalnice zoper ne-zgode v Trstu; očital sem zavarovalnici pristranost in zapravljivost.

Imel sem pri tem pred očmi skrajno nezadovoljnost delavcev in podjetnikov na Kranjskem, da je sedež zavarovalnice v Trstu ter hotel opozoriti javnost in kompetentne faktorje na našo zahtevo, da se ustanovi posebna zavarovalnica ali pa podružnica iste s sedežem v Ljubljani.

Čisto gotovo je, da so združene za kranjsko prebivalstvo posebne neprivilike s tem, da nimamo zavarovalnice s sedežem v Ljubljani. Priznam pa, da na tem dejstvu, da nimamo na Kranjskem zavarovalnice s sedežem v Ljubljani, vodstvo delavske zavarovalnice v Trstu ni ničesar zakrivilo, marveč, da je temu kriva vlada, ki našim tolikokrat izraženim željam in zahtevam po ustanovitvi delavske zavarovalnice oziroma podružnice iste s sedežem v Ljubljani, dosedaj še ni ustregla.

Delavska zavarovalnica proti nezgodam v Trstu je v svoji kazenski zadevi proti meni pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani U III. 367/13 predložila obširen spis, v katerem je celo svoje poslovanje natančno pojasnila in označila.

Na podlagi teh pojasnil sem se prepričal, da je vse poslovanje delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu popolnoma pravilno, da postopa ista zlasti enako proti Slovincem, kakor proti Italijanom, da so torej moje obdolžitve v govoru, katerega sem imel dne 30. junija 1913. na slavnostnem zborovanju deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani neutemeljene, vsled česar iste lojalno preključujem.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914. FR. KSAV. STARE I. r.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleva zakon.

Zahtevati morate znamko »Scott«!

Dobro ime, ki si ga je pridobila »Emulzija Scott« iz ribjega jetrnega olja tudi na zdravniškem polju, je nudila in nudi tudi še danes priliko mnogim ponaredbam, ki naj bi bile enakovredne »Emulziji Scott«. Je tedaj v vašem interesu, da ostanete svesti originalni »Emulziji Scott«, ki je deana iz ribjega jetrnega olja po Scott-ovem načinu in ki slovi po vsem svetu akoraj štiri desetletja. Vprašajte in kupujte natorej samo »Emulzijo Scott«!

Cena originalni steklenici, ki se dobiva v vseh lekarnah Kren 2-50. Ako se pošlje 50 vinarjev v enakih vrtilki Scott & B. vna G. m. b. H III, Dousi ter se ob tej priliki sklonje na ta oglaš, pošljemo potom ene letnaka, in slava memo enkrat-steklenico emulzije »Scott« za poskušajo (7)

Dvorana za sodne dražbe, ulica della Sanità 23-25

Dražba, ki se bo vršila danes, v soboto, od 9—12 predpoldne, dolga zлата verižica in zлата ura, uhani, naočniki, zapóna, chiffoiners, umivalnik, ogledalo, omare, 4 predali, jedina miza, stolice, omare za jedino sobo, postelja, pisalna miza, proste mize, prednožnik, slike, kuhinjske omare, etagere, naslonjč, okrožniki, steklenice, kozarci, puške in sablje, pištole, razno perilo in rabljene obleke.

Paroplovna družba D. Tripčovich & C. i. Trst
Ob priliki mednarodne razstave praznika Sv. Marka (25. t. m.) in mednarodnih regat (26. t. m.) v Benetkah se izdajajo posebni znižani listki za izlet v Benetke in nazaj
Odhodi iz Trsta (Pomol Sv. Karla) s sledečim urnikom:
Petek 24. aprila ob polnoči parnik a. Lloydja »Almissa« ali »Metcovich«.
Sobota 25. aprila ob 8. predpoldne parnik »VENEZIA«.
Sobota 25. aprila ob 2 popoldne parnik »GRAF WURMBRAND«.
Sobota 25. aprila ob polnoči parnik »Almissa« in »Metkovich«.
Nedelja 26. aprila ob 8. predpoldne parnik »VENEZIA«.
Odhodi iz Benetk (Bacino S. Marco):
Sobota 25. aprila ob 2.— popoldne parnik »VENEZIA«.
Sobota 25. aprila popolnoči parnik a. Lloydja »Almissa« ali »Metcovich«.
Nedelja 26. aprila ob 9 predpoldne parnik »GRAF WURMBRAND«.
Nedelja 26. aprila ob 7 popoldne parnik »VENEZIA«.
Nedelja 26. aprila popolnoči parnik a. Lloydja »Almissa« ali »Metcovich«.
Ponedeljek 27. aprila ob 9 predpoldne parnik »GRAF WURMBRAND«.
Ponedeljek 27. aprila ob 2 popoldne parnik »VENEZIA«.
Ponedeljek 27. aprila popolnoči parnik a. Lloydja »Almissa« ali »Metkovich«.
Torek 28. aprila ob 2. popoldne parnik »VENEZIA«.
Torek 28. aprila popolnoči parnik a. Lloydja »Almissa« ali »Metcovich«.
Cene izleta tja in nazaj: I razred K 14.-, II K 10.-, III K 7.-
Proti plačilu K 1.— izda družba vstopnico v beneško razstavo veljavno istočasno z listkom.
Na parniku restavracijska in kavarniška postrežba.
Listki se dobivajo v Trstu v družbenem sedežu, Piazza della Borsa št. 12.
Potniški urad avstr. Lloydja. Potniška agencija P. Christofidis, kakor tudi v družbeni lopi na pomolu sv. Karla.
Izletni listki kupljeni v družbeni lopi so poviška prosti. (glasom prometnega opravičnika.)

NESTLÉ-JEVA MOKA ZA OTROKE
Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestle, Dunaj I, Biberstrasse.

KORESPODENTINJA
starejša moč, popolnoma zmožna slovensčine, nemščine in italijanščine, kakor tudi slovenske in nemške stenografije.
Plača po dogovoru. Ponudbe pod šifro: Ljubljana, poštni predal št. 54.

Zmaga na vsej črti!
najbolje kolo monarhije
dobiva vedno nove odjemalce.
Priporočljivo je tudi
dobro: ceno ljudsko KOLO
Avstrijska tovarna orožja STEYR.
Zastopniki: Trst: Rudolf Röt, ul. Acquedotto 21
Gorica: F. Batjel, Via Duomo 2, Sv. Lucija;
L. Salligoy. Pala: Fran Duda, Via G. Carducci.

Zganjarna F. Pečenko Trst
se je zopet odprla
v ulici Scala Belvedere št. 1
(prihod iz ulice Miramar).
Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.
Išče se raznašalka za list »Edinost«.
Zglasiti se je pri upravi lista ul. Sv. Frančiška št. 20.

NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE
vloge na knjižice po 4 1/2 -- 4 3/4 -- 5%
Doje posejila na mesec in vrednoto na mesečna ali tedenska odplačila.
Eskomatuje irgovske menjice. Predaja srečke na mesečne obroke.

Dr. HORVATH
Trst, Via Nuova št. 22
ordinira za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
od 11-1 in 5-7.
Za bolečine v nogah in sklepih od 11-12 in od 4-5. Ob nedeljah samo predpoldne.

SLAVIJA
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
Rezervni fond K 63,432.101.92
Izplačane odškodnine in kapitala Kron 129,965.304.25.
Dividenc se je doslej izpl. 2,999.795.26.
Po velikosti druga vzajemna zavarov. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.
Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Zavaruje tudi proti vlomom.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.
Glavni zastopnik v Trstu
V. CEGNAR, ulica Caserma 12, TELEFON št. 2147.

Novi občinski svet bo sklican prihodnji teden, kakor poročajo »L'co del Litorale«.

Naši zakletki sovražniki. Nemec in Lah sta bila od nekaj zakleta sovražnika Slovanov in posebno Slovencev. Iz egoističnih ozirov sta pa to neizprosno sovraštvo v podrobnem življenju prikrivala tako dolgo, da sta se po Slovincih gospodar-sko ojačila in pripravila za združeni naskok na Slovence in Hrvatce v Primorju. Da ni več daleč čas, ko bosta v Primorju odločevala slovenski producent in konsument, tega se nemška in laška gospoda zaveda. Zato gredo za tem, da bi med Slovinci razdirali edinstvo in preprečali pravilno organizacijo. Da so sejali med nami razdor, za to so imeli do sedaj prilike in časa dovolj. Ker pa so se v zadnji čas začeli kazati med nami znaki spoznanja o potrebi edinstva, je dalo to Nemcem in Italijanom povod za polno mobilizacijo in takojšnji naskok na Slovence v Primorju, predno pride med temi do popolnega ujedinjenja. Kajti, kakor hitro smo mi edini in gospodarsko popolnoma urejeni, je tudi združeno nemštvo in italijanstvo preslabo proti nam. Vse nemško časopisje, društva in vsak posameznik so stopili v aktivno službo za uničenje Slovanov v Primorju in prvi združeni naskok se je že izvršil v Gorici pri občinskih volitvah. Ta naskok ni sicer prinesel ne Nemcem in ne Italijanom nobene realne koristi, ali prinesel je Sloencem združeno mobilizacijo in odkrito vojno stanje, ki smo je na dan volitve akceptirali in smo tudi sedaj primorci: ali moramo izvojevati zmago, ali podležiti za vedno. Na shodu združenega narodnega odbora v »Trgovskem domu« v Gorici je rekel državni poslanec Fran in tako tudi vsi drugi govorniki: »Sprejeli smo napovedano nam vojno in potegnili meč, katerega pa ne vtaknemo več, dokler nismo izvojevali od Nemcev in Lahov napovedano nam vojno«. Sprejeli smo napovedano nam vojno in nahajamo se v vojnem času, ali, žal, dejansko ni opaziti po volitvah več, da se nahajamo v tem hudem vojnem času. Nemška in laška mobilizacija se je raztegnila že čez vsa naša dežela, a mi ne držimo več meča kviško, kakor smo ga držali ob volitvah v Trgovskem domu, med tem, ko sovražnik dela neumorno in brusi z mrzlično hitrostjo meč, s katerim bi nas rad obglavil. Nemška in laška trdnjava je v cvetočih trgovinah in v industriji, ki jih vzdržuje edino slovenski producent in konsument. Ako se zavedamo svoje moči in ako bomo znali organizirati svoje sile, nam ne bo težko napasti teh trdnjav in napraviti nemški in laški bahati gospodi konec enkrat za vselej. Treba torej temeljite organizacije, treba, da vsak Slovenec in vsaka Slovenka stopita v bojno vrsto in se borita neustrašeno, dokler niso kapitulirale vse omenjene trdnjave. Vsakega narodnega izdajalca treba brez pardaona izključiti iz naših vrst. Nadejati se je pa, da ta kazen ne zadene nobenega našinca. Potreba neizprosne borbe morda ni bila še nikoli tolika, kakor je danes. Zato vsi na krov, da uspešno odbijemo napad na našo posest in pokažemo sovražnikom, da je našega potrpljenja konec. In to nemško patrijotično — hinavstvo! Reci mu, da ti ne poreče, — to je metoda naših Nemcev. Vsakemu, ki se jim nekoč podvrče, podri-kajo izdajalstvo na državi, največji izdajalci in rušitelji domovine so pa oni sami. Nemec se baha, da plačuje dve tretjini davka v Avstriji; Lah pravi, da so vsa primorska mesta njihova last. Resnica pa se pokaže, čim začnemo mi vsi neizprosno vršiti svojo narodno-gospodarsko dolžnost. Italijani nas sovražijo in — če le morejo — nam ne privoščajo nobenega zaslučka. Tega njihovega načela držimo se tudi mi! Pa bo kmalu konec vsej tej vojni. Ne vzdržujmo stikov z Nemci in Lah, v kolikor ni to prav absolutno neizogibno. Združimo se v eno falango, dokler je še čas in možnost, da vspešno in zmagovito odbijemo združeni nemško-laški napad!

Generalen respekt da zaslužijo gospodje na magistratu, pravi kamoraški »Corriere«. Menda radi tega, ker že v njihovih vrstah govore ljudje proti njim, menda radi famoznih nakupov mestnih hiš, menda radi skandaloznega mestnega gospodarstva. Ali z generalnim respektom ne bo nič, dokler bo le eden teh goriških škodljivcev na magistratu, dokler ne padejo ti »brezmadežni« ljudje.

Mi da ne poznamo, kaj je to čast in red, klepeče »Corriere«, mi, ki si vse z lastno silo priborujemo, ki ne potrebujemo tuje pomoči, ki ne kličemo za odrešitelje Nemce! Dolgo časa že bijemo boj za svoja prava, a niti enkrat še nismo uporabljali kamoraških sredstev. Kdaj smo podkupovali, kdaj smo terorizirali volilce, kdaj smo klicali drug narod na pomoč, da nas reši. Sicer pa, če govori kamora o časti, je ravno tako, kakor če govori tat o poštenosti.

Z. J. Z. podružnica Gorica sklicuje javni shod v nedeljo, dne 26. aprila 1914, (in ne, kakor je bilo prvokrat objavljeno, 3. majnika) ob 3.30 popoldne »pri Zlatem Jelenu« v Gorici.

Kofesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi 7. junija t. l. cestno dirko, združeno z javno tombolo. V kratkem se bo vršil tudi izlet po Brdih.

Novi občinski svet bo sklican prihodnji teden, kakor poročajo »L'co del Litorale«.

Naši zakletki sovražniki. Nemec in Lah sta bila od nekaj zakleta sovražnika Slovanov in posebno Slovencev. Iz egoističnih ozirov sta pa to neizprosno sovraštvo v podrobnem življenju prikrivala tako dolgo, da sta se po Slovincih gospodar-sko ojačila in pripravila za združeni naskok na Slovence in Hrvatce v Primorju. Da ni več daleč čas, ko bosta v Primorju odločevala slovenski producent in konsument, tega se nemška in laška gospoda zaveda. Zato gredo za tem, da bi med Slovinci razdirali edinstvo in preprečali pravilno organizacijo. Da so sejali med nami razdor, za to so imeli do sedaj prilike in časa dovolj. Ker pa so se v zadnji čas začeli kazati med nami znaki spoznanja o potrebi edinstva, je dalo to Nemcem in Italijanom povod za polno mobilizacijo in takojšnji naskok na Slovence v Primorju, predno pride med temi do popolnega ujedinjenja. Kajti, kakor hitro smo mi edini in gospodarsko popolnoma urejeni, je tudi združeno nemštvo in italijanstvo preslabo proti nam. Vse nemško časopisje, društva in vsak posameznik so stopili v aktivno službo za uničenje Slovanov v Primorju in prvi združeni naskok se je že izvršil v Gorici pri občinskih volitvah. Ta naskok ni sicer prinesel ne Nemcem in ne Italijanom nobene realne koristi, ali prinesel je Sloencem združeno mobilizacijo in odkrito vojno stanje, ki smo je na dan volitve akceptirali in smo tudi sedaj primorci: ali moramo izvojevati zmago, ali podležiti za vedno. Na shodu združenega narodnega odbora v »Trgovskem domu« v Gorici je rekel državni poslanec Fran in tako tudi vsi drugi govorniki: »Sprejeli smo napovedano nam vojno in potegnili meč, katerega pa ne vtaknemo več, dokler nismo izvojevali od Nemcev in Lahov napovedano nam vojno«. Sprejeli smo napovedano nam vojno in nahajamo se v vojnem času, ali, žal, dejansko ni opaziti po volitvah več, da se nahajamo v tem hudem vojnem času. Nemška in laška mobilizacija se je raztegnila že čez vsa naša dežela, a mi ne držimo več meča kviško, kakor smo ga držali ob volitvah v Trgovskem domu, med tem, ko sovražnik dela neumorno in brusi z mrzlično hitrostjo meč, s katerim bi nas rad obglavil. Nemška in laška trdnjava je v cvetočih trgovinah in v industriji, ki jih vzdržuje edino slovenski producent in konsument. Ako se zavedamo svoje moči in ako bomo znali organizirati svoje sile, nam ne bo težko napasti teh trdnjav in napraviti nemški in laški bahati gospodi konec enkrat za vselej. Treba torej temeljite organizacije, treba, da vsak Slovenec in vsaka Slovenka stopita v bojno vrsto in se borita neustrašeno, dokler niso kapitulirale vse omenjene trdnjave. Vsakega narodnega izdajalca treba brez pardaona izključiti iz naših vrst. Nadejati se je pa, da ta kazen ne zadene nobenega našinca. Potreba neizprosne borbe morda ni bila še nikoli tolika, kakor je danes. Zato vsi na krov, da uspešno odbijemo napad na našo posest in pokažemo sovražnikom, da je našega potrpljenja konec. In to nemško patrijotično — hinavstvo! Reci mu, da ti ne poreče, — to je metoda naših Nemcev. Vsakemu, ki se jim nekoč podvrče, podri-kajo izdajalstvo na državi, največji izdajalci in rušitelji domovine so pa oni sami. Nemec se baha, da plačuje dve tretjini davka v Avstriji; Lah pravi, da so vsa primorska mesta njihova last. Resnica pa se pokaže, čim začnemo mi vsi neizprosno vršiti svojo narodno-gospodarsko dolžnost. Italijani nas sovražijo in — če le morejo — nam ne privoščajo nobenega zaslučka. Tega njihovega načela držimo se tudi mi! Pa bo kmalu konec vsej tej vojni. Ne vzdržujmo stikov z Nemci in Lah, v kolikor ni to prav absolutno neizogibno. Združimo se v eno falango, dokler je še čas in možnost, da vspešno in zmagovito odbijemo združeni nemško-laški napad!

Generalen respekt da zaslužijo gospodje na magistratu, pravi kamoraški »Corriere«. Menda radi tega, ker že v njihovih vrstah govore ljudje proti njim, menda radi famoznih nakupov mestnih hiš, menda radi skandaloznega mestnega gospodarstva. Ali z generalnim respektom ne bo nič, dokler bo le eden teh goriških škodljivcev na magistratu, dokler ne padejo ti »brezmadežni« ljudje.

Mi da ne poznamo, kaj je to čast in red, klepeče »Corriere«, mi, ki si vse z lastno silo priborujemo, ki ne potrebujemo tuje pomoči, ki ne kličemo za odrešitelje Nemce! Dolgo časa že bijemo boj za svoja prava, a niti enkrat še nismo uporabljali kamoraških sredstev. Kdaj smo podkupovali, kdaj smo terorizirali volilce, kdaj smo klicali drug narod na pomoč, da nas reši. Sicer pa, če govori kamora o časti, je ravno tako, kakor če govori tat o poštenosti.

Z. J. Z. podružnica Gorica sklicuje javni shod v nedeljo, dne 26. aprila 1914, (in ne, kakor je bilo prvokrat objavljeno, 3. majnika) ob 3.30 popoldne »pri Zlatem Jelenu« v Gorici.

Kofesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi 7. junija t. l. cestno dirko, združeno z javno tombolo. V kratkem se bo vršil tudi izlet po Brdih.

Novi občinski svet bo sklican prihodnji teden, kakor poročajo »L'co del Litorale«.

Naši zakletki sovražniki. Nemec in Lah sta bila od nekaj zakleta sovražnika Slovanov in posebno Slovencev. Iz egoističnih ozirov sta pa to neizprosno sovraštvo v podrobnem življenju prikrivala tako dolgo, da sta se po Slovincih gospodar-sko ojačila in pripravila za združeni naskok na Slovence in Hrvatce v Primorju. Da ni več daleč čas, ko bosta v Primorju odločevala slovenski producent in konsument, tega se nemška in laška gospoda zaveda. Zato gredo za tem, da bi med Slovinci razdirali edinstvo in preprečali pravilno organizacijo. Da so sejali med nami razdor, za to so imeli do sedaj prilike in časa dovolj. Ker pa so se v zadnji čas začeli kazati med nami znaki spoznanja o potrebi edinstva, je dalo to Nemcem in Italijanom povod za polno mobilizacijo in takojšnji naskok na Slovence v Primorju, predno pride med temi do popolnega ujedinjenja. Kajti, kakor hitro smo mi edini in gospodarsko popolnoma urejeni, je tudi združeno nemštvo in italijanstvo preslabo proti nam. Vse nemško časopisje, društva in vsak posameznik so stopili v aktivno službo za uničenje Slovanov v Primorju in prvi združeni naskok se je že izvršil v Gorici pri občinskih volitvah. Ta naskok ni sicer prinesel ne Nemcem in ne Italijanom nobene realne koristi, ali prinesel je Sloencem združeno mobilizacijo in odkrito vojno stanje, ki smo je na dan volitve akceptirali in smo tudi sedaj primorci: ali moramo izvojevati zmago, ali podležiti za vedno. Na shodu združenega narodnega odbora v »Trgovskem domu« v Gorici je rekel državni poslanec Fran in tako tudi vsi drugi govorniki: »Sprejeli smo napovedano nam vojno in potegnili meč, katerega pa ne vtaknemo več, dokler nismo izvojevali od Nemcev in Lahov napovedano nam vojno«. Sprejeli smo napovedano nam vojno in nahajamo se v vojnem času, ali, žal, dejansko ni opaziti po volitvah več, da se nahajamo v tem hudem vojnem času. Nemška in laška mobilizacija se je raztegnila že čez vsa naša dežela, a mi ne držimo več meča kviško, kakor smo ga držali ob volitvah v Trgovskem domu, med tem, ko sovražnik dela neumorno in brusi z mrzlično hitrostjo meč, s katerim bi nas rad obglavil. Nemška in laška trdnjava je v cvetočih trgovinah in v industriji, ki jih vzdržuje edino slovenski producent in konsument. Ako se zavedamo svoje moči in ako bomo znali organizirati svoje sile, nam ne bo težko napasti teh trdnjav in napraviti nemški in laški bahati gospodi konec enkrat za vselej. Treba torej temeljite organizacije, treba, da vsak Slovenec in vsaka Slovenka stopita v bojno vrsto in se borita neustrašeno, dokler niso kapitulirale vse omenjene trdnjave. Vsakega narodnega izdajalca treba brez pardaona izključiti iz naših vrst. Nadejati se je pa, da ta kazen ne zadene nobenega našinca. Potreba neizprosne borbe morda ni bila še nikoli tolika, kakor je danes. Zato vsi na krov, da uspešno odbijemo napad na našo posest in pokažemo sovražnikom, da je našega potrpljenja konec. In to nemško patrijotično — hinavstvo! Reci mu, da ti ne poreče, — to je metoda naših Nemcev. Vsakemu, ki se jim nekoč podvrče, podri-kajo izdajalstvo na državi, največji izdajalci in rušitelji domovine so pa oni sami. Nemec se baha, da plačuje dve tretjini davka v Avstriji; Lah pravi, da so vsa primorska mesta njihova last. Resnica pa se pokaže, čim začnemo mi vsi neizprosno vršiti svojo narodno-gospodarsko dolžnost. Italijani nas sovražijo in — če le morejo — nam ne privoščajo nobenega zaslučka. Tega njihovega načela držimo se tudi mi! Pa bo kmalu konec vsej tej vojni. Ne vzdržujmo stikov z Nemci in Lah, v kolikor ni to prav absolutno neizogibno. Združimo se v eno falango, dokler je še čas in možnost, da vspešno in zmagovito odbijemo združeni nemško-laški napad!

Generalen respekt da zaslužijo gospodje na magistratu, pravi kamoraški »Corriere«. Menda radi tega, ker že v njihovih vrstah govore ljudje proti njim, menda radi famoznih nakupov mestnih hiš, menda radi skandaloznega mestnega gospodarstva. Ali z generalnim respektom ne bo nič, dokler bo le eden teh goriških škodljivcev na magistratu, dokler ne padejo ti »brezmadežni« ljudje.

Mi da ne poznamo, kaj je to čast in red, klepeče »Corriere«, mi, ki si vse z lastno silo priborujemo, ki ne potrebujemo tuje pomoči, ki ne kličemo za odrešitelje Nemce! Dolgo časa že bijemo boj za svoja prava, a niti enkrat še nismo uporabljali kamoraških sredstev. Kdaj smo podkupovali, kdaj smo terorizirali volilce, kdaj smo klicali drug narod na pomoč, da nas reši. Sicer pa, če govori kamora o časti, je ravno tako, kakor če govori tat o poštenosti.

Z. J. Z. podružnica Gorica sklicuje javni shod v nedeljo, dne 26. aprila 1914, (in ne, kakor je bilo prvokrat objavljeno, 3. majnika) ob 3.30 popoldne »pri Zlatem Jelenu« v Gorici.

Kofesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi 7. junija t. l. cestno dirko, združeno z javno tombolo. V kratkem se bo vršil tudi izlet po Brdih.

6.45 popoldne, iz Krškega ob 7.30 zjutraj in ob 3.40 popoldne in prihajali v Krško ob 8.30 zjutraj in ob 8.45 zvečer, oziroma v Novomestu ob 9.30 predpoldne in ob 5.25 popoldne. Sedanje dnevno dvakratne poštne vožnje med tema poštnima uradoma se opuste s koncem 30. aprila t. l. Kurzi in kartiranje na progo Rudolfovo-Krško ležečih poštih službenih mest in železniških post, ki so v zvezi s poštnimi avtomobilnimi vožnjami na tej progi ter poštinih uradov in poštinih nabiralnic, kakor tudi krajevna dostavljanja pri poštinih uradih in poštinih nabiralnicah, ki prihajajo v poštev, sednjič obhodi selskih listonos pri tozadevnih poštinih uradih so se tem povodom primerno preuredili.

Razne vesti.
Avtomobilska nesreča pri gosposvet-skem polju. Theodor Dreher iz Gorice mrtev, šofer Merc težko ranjen. Iz Celovca je prišlo sledeče poročilo: Predsnočnim okoli posledme ure je pripeljal po cesti proti gosposvet-skemu polju v smeri iz Stajerske avtomobil, ki je vozil s hitrostjo brzovlaka. V avtomobilu je bil samo en potnik. Naenkrat je trčil avtomobil v drevo ob cesti. Sunek je bil tako silen, da je izruval voz drevo s koreninami iz zemlje in se zaletel v drugo drevo, katero je v višini voza odlomil. Nato se je avtomobil parkrat preuknil in obležal v jerku ob cesti. Cel prizor so gledali potniki iz vlaka, ki je vozil slučajno mimo. Videli so po nesreči, da sta obležala poleg avtomobila dve osebi, ki sta bili popolnoma zaliti s krvjo. Vlak je ustavil na progi, naložil oba ponesrečenca v službeni voz in jih je odpeljal v Celovec. Tam so jih prepeljali v bolnišnico, kjer se je izkazalo, da sta ponesrečenca Theodor Dreher iz Gorice, sin člana gosposke zbornice Antona Dreherja iz Dunaja in njegov šofer Merc. Ponesrečeni Dreher ima težke poškodbe na glavi, šofer pa ima razbito čeljust in zlomljeni roki. Ob 1/2 zjutraj je Theodor Dreher ne da bi se kaj zavedel umrl. Šofer Merc, ki se tudi še ni zavedel, je sicer težko poškodovan, vendar pa upajo zdravniki, da bo okreval. Kaj je povzročilo nesrečo, še ni znano. Ve se le, kar so videli potniki iz vlaka. Sumijo pa, da je zakrivila nesrečo neprevidnost in tista brezbržna hitra in lahkomiselna vožnja, kar sklepajo prvič iz hitrosti, s katero je pripeljal avtomobil po cesti in drugič iz dejstva, da je dobila celovška policija ob pošestih zvečer brzovlakov iz Neumarkta na Stajerskem, glasom katere bi bila morala policija ta avtomobil, ki je bil natančno signaliziran, ustaviti in si zapisati imena potnika in šoferja. Bržkone sta vozila celo pot silno naglo in sta povzročila v Neumarktu ali kje drugje kako nesrečo. Vesti, da je bil drugi ponesrečenec Dreherjev brat, niso resnične. Bil je šofer Merc.

Aviatik Widmer trosi v Rimu letake za kinematograf. V sredo so uprizorili v gledališču Constanzi v Rimu novi film »Gabbiria« od Anunzija. Za reklamo te uprizoritve so bili najeti tudi trije aviatiki, ki so krožili nad mestom in trosili na tisoče letakov s svojih aeroplanov. Eden teh aviatikov, ki so se udinjali kinematografski rekami, je bil tudi tržaški aviatik Widmer, katerega je občudoval baje tudi papa, ki je pristopil k oknu, ko je plul čez Petrovo cerkvi v čez Vatikan. Po izvršeni reklami je brzojavil Widmer D'Anunziju, da si šteje v čast in srečo, da je pripomogel s svojim aeroplanom, ki nosi znak tržaške helebarde, vsaj nekoliko k uspehu dela velikega Italijana.

Stavka zaradi prepovedi prodaje alkohola. V sredo je pričelo stavkati v Petrogradu 8000 delavcev, češ, da so bili vsled prepovedi prodaje alkohola ob priliki velikonočnih praznikov prikrajšani pri običajnem praznovanju praznikov. S prepovedjo prodaje alkohola v velikonočnih praznikih je doživela vlada malo blažaja. Prvič so ljudje ravno tako pijančevali ob praznikih kakor običajno, samo s tem razločkom, da s opili v zasebnih hišah, kjer so imeli že pripravljeno pijačo. V Petrogradu je pobrala policija na cesti v eni sami noči nad 500 do nezavesti pijanih ljudi. Drugič pa je povzročila še stavko, ki bo občutno zadela delodajalce in delavce.

Krvavi boji z roparsko četo. Zloglasno roparsko četo roparja Daniela Szeferja še vedno brezuspešno preganjajo. Četa se je razdelila na več oddelkov in je s tem silno otežkočila preganjanje. Pri katerem oddelku se nahaja Szefer, ni znano. Poleg žandarmerije preganja roparske oddelke tudi vojaštvo in sicer pešci in konjeniki. Iz Varšave poročajo, da je naletelo vojaštvo na en oddelk roparjev, ki so se skrili v nek skedenj. Vojski so napadli roparje, ki so se ljuto branili. Več vojakov je bilo težko ranjenih. Boj se je končal s tem, da je bilo več roparjev postreljenih, več pa so jih ujeli. Med vjetniki je tudi družina Szeferja, on sam pa je ali pobegnil, ali pa ni bil pri oddelku. Drugi dan se je pojavil Szefer z močno četo pred vasjo Petrikov. Obkolil je vas in zahteval od vaščanov odkupnino. Kmetje so se mu uprli in roparji so začeli streljati od vseh strani na vaščane. V kratkem je padel župan, ki obležal zalet v srce, mrtev na mestu. Več odbornikov in meščanov ter ženski in otrok pa so roparji več ali manj težko ranili. Nato so se vaščani udali. Izročili so roparjem svoje premoženje in dati so jim morali konje in vozove, na katerih so roparji odpeljali oropano blago.

Princezinja — socialdemokratka. V Breslavu je umrla te dni soproga dr. Willima, rojena princezinja Würtemberg. Princezinja se je seznanila s svojim soprogom ob smrtni postelji svoje matere. Po poroki z dr. Willimom se je začela pečati s politikom in se je oklenila po pritisku in

vsled vpliva svojega moža socialnodemokratske stranke.

Ponesrečeni ribiči. V bližini Theodosije se je potopil velik ribičski čoln, v katerem je bilo 9 ribičev. Vsi ribiči so utonili.

Maskirani roparji. Na cesti iz Trapani v San Giuliano so napadli trije roparji, ki so bili črno oblečeni in so imeli zakrite obraze s črnimi krinkami, poštni avtomobil, v katerem se je peljal tudi davčni nadzornik iz Trapani. Roparji so bili oboroženi s puškami in bodali. Ustavili so avtomobil in ukradli nadzorniku, ne da bi mu storili kaj hudega 150.000 lir denarja. Nato so pobegnili. Policija je aretirala kot osumljenca tri občinske sluga iz Trapani.

Deželno sodišče.
Potajevanje naležljive bolezn. Včeraj je sedel na zatožni klopi pred sodniki deželnega sodišča 52letni kmetovalec Fran Flaudia, posestnik pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji. Obtožen je bil pregreška proti § 393 kaz. zak., ker je namreč ko je lani meseca avgusta obolev za ošpicami, pritajeval svojo bolezen oblasti, vsled česar sta od njega nalezla to bolezen njegova tašča Terezija Komarjeva in njegov hlapec Anton Kette, in prestopka proti § 360 kaz. zak., ker je Terezijo Komarjevo in Antona Ketteja pustil tekem boleznimi brez zdravniške oskrbe, dasiravno bi bil to oskrbo lahko dobil. Obtožnica je trdila, da je bilo to potajevanje naležljive bolezn posebno nevarno, ker ima obtoženec vinski klet, v kateri toči vino na drobno in ker je njegova soproga branjevka na trgu della Barriera vecchia, vsled česar prihajata on in njegova žena češče v dotik z drugimi ljudmi in tako lahko zaneseta bolezen drugod.

Razpravi je predsedoval višjesodni svetnik dr. Andrič, votanje so bili deželnosodna svetnika Sbisá in baron Farioglia ter sodnik dr. Benich. Državno pravdnikstvo je zastopal sam prvi državni pravdnik, dvorni svetnik dr. Zencovich, a branil je obtoženca dr. Robba.

V razlogih je obtožnica navajala sledeče? Meseca avgusta l. 1913 je Fran Flaudia obolev za ošpicami, katere bolezen je bila takrat zelo razširjena posebno pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji. Mesto, da bi bil pozval zdravnika in prijavil svojo bolezen oblasti, je pa to zamočel. Od njega sta pa to bolezen nalezla tudi njegova tašča Terezija Humar in njegov hlapec Anton Kette. In tudi teh dveh slučajev ni Flaudia prijavil oblasti, temveč je cel ooba bolnika pustil brez zdravniške oskrbe. Zdi se, da je od obtoženčeve družine nalezla ošpice tudi Ana Gregorič, dekla obtoženčevega sodeca, posestnika Josipa Ukmar, ki je nato prvi prijavil oblasti vse omenjene slučajev bolezn. Ko so vsled te prijave prišli v obtoženčev hišo uslužbenci mestnega fizikata, jim je skušal Flaudia preprečiti, da bi našli bolnega Antona Ketteja, ki je ležal na skednju. Vendar je pa zdravstveni redar Herbert Stradella našel Ketteja in šele tedaj je mogla zdravstvena oblast ukreniti vse potrebno, da se prepreči razširjenje bolezn.

Obtoženec Fran Flaudia je včeraj na razpravi trdil, da on sploh ni imel ošpic; imel je le par dni nekoliko mrzlice, ker ga je bolela noga, katero si je bil že pred več meseci zlomil. Sploh ni on smatral svoje bolezn ne za resno, ne za nevarno, še manj pa za naležljivo.

Priča dr. Ahil Costantini protofizik, je povedal, da so bile tedaj ošpice zelo razširjene v svetomagdalenskem okraju. Rekel je, da je moral Flaudia — po njegovem mnenju — izpoznati naravo svoje bolezn, kakor tudi naravo bolezn svoje tašče in svojega hlapca. Na vprašanje branitelja dr. Robba je pa povedal, da je gotovo, da tudi muhe iz bolnišnice raznašajo po okolici naležljive bolezn, ker je konstatirano, da je največ slučajev takih bolezn ravno v najbližji okolici takih bolnišnic.

Priča Terezija Komar, ki je mačeha obtoženčeve soproge, je rekla, da sploh ni imela ošpic; bila je le nekoliko slabotna, ker je ravno par dni prej bila ricinovo olje, kakor čistilno sredstvo. Ketteju je ona nosila hrano v hlev in potem na skedenj. Kette je bil sicer slaboten, a ona ni opazila, da bi bil imel ošpice. Njen zet, obtoženec Flaudia, pa sploh ni šel h Ketteju na skedenj, ker ne more po lestvi z zlomljeno nogo.

Priča Herbert Stradella, zdravstveni redar, je povedal, kako je zvedel, da so v Flaudievi hiši bolni za ošpicami. Šel je torej z dvema uslužbencema mestnega fizikata v Flaudievo hišo in povedal, zakaj je prišel. Flaudia mu je pa rekel, da so vsi zdravi. Ko je že hotel oditi, je eden uslužbencev, ki razume slovenski, slišal, da je Flaudia rekel neki deklici, naj ne pove, da Kette leži bolan na skednju. Uslužbenc mu je pa to povedal in nato je on šel na skedenj in tam res našel Ketteja, ki je bil že ves poln ošpic. Seveda je dal Ketteja takoj prenesti v bolnišnico.

Priča Anton Kette, je povedal, da je bil sicer vsega skupaj bolan 17 dni, a težal je le tri dni. Ni pa vedel, da ima ošpice. Gospodar, obtoženec Flaudia, mu je sicer rekel, da če hoče, pokliče zdravnika, a on ni hotel zdravnika k sebi, ker je smatral svojo bolezn za neznanjo.

Sodišče je obsodilo Frana Flaudia na plačilo globe v znesku 500 kron, odnosno, v slučaju neiztirljivosti globe, na mesec dni zapor.

Popravek. Pod naslovom »Krvav pretep na parniku« smo včeraj poročali o razpravi proti onim trem Špancem, ki so na parniku »Lapadu« ranili tri Arabce. V tem poročilu je pa tiskarski škrat kar sam na svojo roko imenoval kazenskega branitelja dr. Robba

za okrajnega sodnika. Dotična razprava se je namreč vršila pred okrajnim sodnikom dr. Segniamom, a dr. Robba je le branil vse tri obtožene Špance.

Okrajno kazensko sodišče.
Moralist.
Ferdinand Zoppola stanuje v IV. nadstropju hiše št. 37 v ulici Nuova. Ta hiša pa ni prav na dobrem glasu, ker sta prvi dve nadstropji na razpolago raznim javnim in tajnim lahkoživkam. Ferdinand Zoppola je pa, vzlic temu, da stanuje v hiši tako dvomljivega značaja, človek, ki visoko spoštuje predpise morale: lahkoživke, kakršne obiskuje prvi dve nadstropji hiše, v kateri stanuje, so mu naravnost peklenske bitja, katerih se je treba ogibati. Bog ne daj, da bi on prišel kakorsibodi v dotik s takim peklenskim pojavom, za kakoršnega on smatra vsako tako žensko.

Bilo je dne 8. januarja t. l. ob 11 ponoči. Ferdinand Zoppola, katerega je žena ves večer željno pričakovala domov, je počasi prijadral po ulici Nuova do hiše, v kateri stanuje. Ali, strah in groza: pred hišo ga je čakal sam zlodej v osebi neke mlade ženske, ki je imela v najemu sobo v enem prvih dveh nadstropjih. Hišna vrata so bila zaklenjena, a Zoppola je imel v žepu hišni ključ. In ko se je s ključem v roki približal hišnim vratom, da bi jih odprl in šel svoji ženi, se mu je on zlodej v osebi mlade ženske približal in ga z nežnim glaskom milo in prijazno poprosil:

— Bodite tako prijazni, gospod, in dovolite, da uporabim priliko, ko ste odprli vrata, in grem spat.
— Vade retro, Satana! — tako nekako je zavpil Zoppola v odgovor na stavljeno mu prošnjo.

Nato je pa pristopil redar Vincencij Saulič, katerega je Zoppola že prej videl v pogovoru z ono mlado žensko, ki je zanj predstavljala hudiča, katerega ni smeti pustiti v hišo. In ta redar je skušal moralista Zoppola pregovoriti, naj vendar pusti žensko v hišo. Zoppola je pa enostavno vprašal redarja, če je li njegova službena dolžnost braniti in zastopati lahkoživke ter se z njimi pogovarjati po noči pod medlečimi plinskimi svetilkami na ulici.

— In sicer — je dostavil Zoppola — grem jaz takoj na policijo, da se informiram, če so vam vaši predstojniki dali službene instrukcije v tem smislu, me smete siliti, naj bom sluga lahkoživk!
In res je Zoppola krenil na policijo: a tam ga je čakalo razočaranje: Namesto, da bi bili tam poslušali njega in vzeli njegovo pritožbo na zapisnik, so mu napovedali prestopok, ki ga je zagrešil z razza-mljenjem službo vršечеge redarja, očitaje mu, da ne pozna svoje dolžnosti.

Na podlagi ovadbe radi tega prestopka ga je tedaj okrajni sodnik dr. Ventrella obsodil potom kazenske poslanice na 48 ur zapor, a Zoppola je proti temu rekuriral in je bil zato včeraj pozvan pred okrajnega sodnika dr. Pollanza. Tu je Zoppola povedal vse svoje ogorčenje, da je bil radi tako moralnega čina obsojen. Zaslüšan je bil pa tudi redar Saulič, ki je potrdil ovadbo, vsled česar je sodnik, upoštevaje visoko Zoppolovo spoštovanje morale, izpremenil Zoppoli kazni 48urnega zapor v globo v znesku 20 kron.

Zoppola pa niti s te mmi bil zadovoljen ter je izjavil, da rekurira. Ko ga je sodnik opozoril, da bo morda v drugi inštanci huje kaznovan, je Zoppola rekel?
— To nič ne de! Tudi če plačam 50, ali pa 100 kron namesto 20, vendar mi moja vest ne dopušča sprejeti kazni zato, ker sem branil moralo.

Trgovina in gospodarstvo.
BORZNO POROČILO.
dne 24. aprila 1914.
Efektna borza.
Dunaj, 1.20 pop Avstrijska renta papir 81.90, avstrijska srebrna renta 190, avstrijska kronska renta 82.25, ogrska kronska renta 81, kreditke 609, —, Anglobanka 331.75, Union 583, —, Länderbank 500, —, Bankverein 515.50 drž. žel.

LA FILIALE DELLA BANCA »UNION«
(Filijalka Banke Union) v Trstu
Glavnica in rezervni zakladi K 90.000.000
se bavi z vsemi bančnimi in meničnimi operacijami.
Tekoči računi in računi na bančni žiro
v krah ali v inozemskih vrednostih po jake ugodni pogoji po dogovoru.
Inkas
efektov, dokumentov, odredkov in iztrebnih stroškov.
Izdaja hranilne knjižice ter obrestuje vloge po 3 1/2 %
Banalni davak od hranilnih vlog plačuje zavod sam.
Daje prodajne
na vrednote in karnte parnikov t. l. d.
Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu (presto vsakodnevni stroškov)
menične vrednote neapeljske banke (Banca di Napoli), italijanske banke (Banca d'Italia) in siciljanske banke (Banca di Sicilia).
Odpira kredite v nozemstvo proti listinam. — Izdaja kreditna pisma
ODDELEK ZA BLAGO.
Daje prodajne
na blago, polno, varnost t. l. d.
ODDELEK ZA SLADKOR.
Odpira carinske kredite.
Kupuje in prodaja blago v komizli.

LA FILIALE DELLA BANCA »UNION«
(Filijalka Banke Union) v Trstu
Glavnica in rezervni zakladi K 90.000.000
se bavi z vsemi bančnimi in meničnimi operacijami.
Tekoči računi in računi na bančni žiro
v krah ali v inozemskih vrednostih po jake ugodni pogoji po dogovoru.
Inkas
efektov, dokumentov, odredkov in iztrebnih stroškov.
Izdaja hranilne knjižice ter obrestuje vloge po 3 1/2 %
Banalni davak od hranilnih vlog plačuje zavod sam.
Daje prodajne
na vrednote in karnte parnikov t. l. d.
Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu (presto vsakodnevni stroškov)
menične vrednote neapeljske banke (Banca di Napoli), italijanske banke (Banca d'Italia) in siciljanske banke (Banca di Sicilia).
Odpira kredite v nozemstvo proti listinam. — Izdaja kreditna pisma
ODDELEK ZA BLAGO.
Daje prodajne
na blago, polno, varnost t. l. d.
ODDELEK ZA SLADKOR.
Odpira carinske kredite.
Kupuje in prodaja blago v komizli.